

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT**

Masarykova 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

E: gp.mizks@gov.si

Številka: 0070-14/2013

Datum: 31.1.2013

Zadeva: Osnutek predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Spoštovani,

v strokovni in tudi širši javnosti se že dalj časa izkazujejo težnje po spremembah javnega sektorja na področju kulture. Na ministrstvu smo skupaj z zunanjimi eksperti pripravili osnutek sprememb Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo usmerjen v **posodobitve javnega sektorja na področju kulture**, ki bi omogočal izboljšanje delovanja javnih zavodov z namenom stroškovne učinkovitosti kulturnih programov v javnem interesu, programske odličnosti, dostopnosti kulturnih dobrin čim širšemu krogu. Predlagane spremembe pomenijo zgolj začetek oziroma prvi del posodabljanja javnega sektorja, ki mu bo kasneje sledila še celotna prenova in bo vključevala predloge za obsežnejšo modernizacijo javnih zavodov, področne zakone s področja kulture in nevladni sektor. Poleg predlogov, ki se tičejo posodobitve javnega sektorja so se v času izvajanja Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo pojavile tudi druge anomalije in pomanjkljivosti zakona, zato so se hkrati oblikovali tudi predlogi sprememb, kot so: poenostavitve in učinkovitosti upravnih postopkov, odprave administrativnih ovir in ugotovljenih pomanjkljivosti v postopkih razdeljevanja javnih sredstev ter izvajanja pogodbenih obveznosti, ustreznega vrednotenja avtorskega dela (so)financiranega iz javnih sredstev in uskladitve s spremembami zakonodaje na drugih področjih, ustrežnejša ureditev poklicne pokojnine baletnih plesalcev, redefinicija Nacionalnega programa za kulturo, dodatne oblike zagotavljanja javnih kulturnih dobrin, avansiranje programov in projektov itd.

Na podlagi pripravljenega osnutka sprememb temeljnega zakona s področja kulture bi si želeli tvornega sodelovanja strokovne javnosti oziroma predlogov, ki bi lahko prispevale k čimbolj premišljenim, konsenzualnim in tehtnim spremembam.

Odzive javnosti pričakujemo do 4. marca 2013.

Hvala za sodelovanje.

**PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URESNIČEVNJU
JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO**

- **OSNUTEK**, *nelektorirano*

Ljubljana, januar 2013

PREDLAGANE REŠITVE

1) POSODOBITEV JAVNEGA SEKTORJA NA PODROČJU KULTURE

Javni zavod je temeljna organizacijska oblika izvajanja javnih služb na področju kulture. Veljavni Zakon o javnih zavodih, ki je bil sprejet leta 1991 kot tak ne zagotavlja več ustrezne ureditve statusno-pravnih, premoženjskih in finančnih vprašanj javnih zavodov. Poleg tega so bile ugotovljene nekatere pomanjkljivosti oziroma neustreznost ureditve specifik v samem Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK), zato se je pripravil osnutek sprememb ZUJIK, ki je usmerjen v posodobitve javnega sektorja na področju kulture, da bi omogočil izboljšanje delovanja javnih zavodov z namenom stroškovne učinkovitosti kulturnih programov v javnem interesu, programske odličnosti, dostopnosti kulturnih dobrin čim širšemu krogu. Predlagane spremembe pomenijo zgolj začetek oziroma prvi del posodabljanja javnega sektorja, ki mu bo kasneje sledila še celotna prenova in bo vključevala predloge za obsežnejšo modernizacijo javnih zavodov, področne zakone s področja kulture in nevladni sektor. Z vzpostavitvijo učinkovitih delovnih procesov in racionalizacijo stroškov poslovanja se želi zagotoviti večji delež sredstev za programe javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvajajo na način javne službe. Glavni posegi novele zakona se nanašajo na financiranje, notranjo organizacijsko strukturo javnih zavodov in specifične delovnih razmerji.

➤ NOTRANJE ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

S predlaganimi spremembami se določita dva obvezna organa javnega zavoda, in sicer direktor (oz. uprava) in svet zavoda. Glede na naravo dela bo lahko javni zavod imel tudi druga delovna telesa določena z aktom o ustanovitvi oziroma notranjim splošnim aktom. Predlagane spremembe se nanašajo na oblikovanje, imenovanje, določitev nalog, odgovornosti in drugih posebnosti, ki se nanašajo na organe javnega zavoda:

a. DOLOČBE VEZANE NA DIREKTORJA:

- zaostrejuje se odgovornosti direktorja javnega zavoda in natančneje opredelijo posledice kršitve zakonsko določenih obveznosti oziroma odgovornosti;
- ureja se postopek imenovanja, pri čemer ima možnost sodelovanja pri imenovanju tudi večinski financer, ki ni ustanovitelj javnega zavoda ► zvišujejo se pogoji za njegovo imenovanje ► omejitev števila mandatov, z možnostjo poziva h kandidaturi tudi kandidata, ki samostojno ne more več podati candidature;
- podrobneje se ureja postopek razrešitve;
- na novo se ureja konkurenčna prepoved ► kršitev konkurenčne prepovedi pomeni krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi;
- ureja se predčasno prenehanje mandata direktorja, ko ne gre za razrešitev iz krivdnih razlogov;
- podrobneje se uredi postopek sklenitve ter vsebino pogodbe o zaposlitvi direktorja;
- določi se organ, pristojen za razrešitev direktorja oziroma imenovanje vršilca dolžnosti direktorja;
- določa zahtevo po natančni razmejitvi nalog, pristojnosti in odgovornosti med pomočniki in direktorji.

b. DOLOČBE VEZANE NA VRŠILCA DOLŽNOSTI DIREKTORJA:

- Uredi se postopek ter pogoji za imenovanje vršilca dolžnosti direktorja.

c. DOLOČBE VEZANE NA SVET ZAVODA

- svet zavoda se opredeli kot organ nadzora;
- določi se njegova sestava, naloge, postopek imenovanja in razrešitve. Člani sveta bodo predstavniki (so)ustanovitelja, večinskega financerja javnega zavoda in predstavnika zaposlenih. Član sveta ne bo mogel biti direktor ali član uprave javnega zavoda s področja delovanja tega javnega zavoda in funkcionar;
- določi se odgovornost člana tako, da bo odgovoren ustanovitelju in večinskemu financerju.

- na zakonski ravni se določi pravica članov sveta do sejin in povračila drugih stroškov.
- d. DRUGA DELOVNA TELESa
 - določena bodo na ravni akta o ustanovitvi oziroma drugih splošnih aktov javnega zavoda.

➤ FINANCIRANJE

Primarno zagotavljanje javnih sredstev za izvajanje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe mora biti na strani ustanoviteljev oziroma soustanoviteljev javnih zavodov in šele na to na strani drugih financerjev. Z namenom stroškovne učinkovitosti kulturnih programov v javnem interesu, programske odličnosti, dostopnosti kulturnih dobrin čim širšemu krogu, se predlagajo naslednje spremembe oziroma dopolnitve ZUJIK:

- jasnejša opredelitev načina izračuna sredstev za izvajanje programov javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvajajo na način javne službe;
- jasna opredelitev, da osnove za izračun javnih sredstev za izvajanje programa predstavljajo kalkulatивne elemente, namenjene določitvi skupnega javnofinančnega obsega sredstev, ki se namenijo posameznemu zavodu za letno realizacijo programa, pri čemer javni zavod pri interni strukturi porabe sredstev ob doslednem izvajanju sprejetega programa dela ne bo vezan na kalkulatивne elemente, na podlagi katerih je ustanovitelj oziroma financer določil skupni letni obseg javnih sredstev za financiranje;
- možnost individualne obravnave posameznega javnega zavoda, upoštevajoč specifične okoliščine njegovega delovanja ter prioritete nacionalnega oziroma lokalnih kulturnih programov. Financer bo imel možnost, da na podlagi izračuna sredstev višina financiranja odstopa za 10%;
- pri določitvi javnih sredstev za financiranje bo upoštevan tudi pričakovani delež nejavnih virov, ki pa ne sme vplivati na spremembo umetniškega oz. strokovnega poslanstva ali zmanjšanje kakovosti programov javnega zavoda;
- sredstva se bodo še nadalje dodeljevala v skupnem letnem znesku, v okviru katerega bo v skladu z akti zavoda samostojno odločal o njihovi porabi, pri čemer pa bo moral zagotoviti polno izvedbo letno dogovorjenega programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe;
- ureditev začasnega financiranja do 31. marca tekočega leta, če program dela in finančnega načrta ne bo pravočasno sprejet oziroma podaljšanje le tega do sprejema državnega oziroma občinskega proračuna;
- možnost znižanja sredstev za sofinanciranje delovanja javnega zavoda, če se sredstva namenjena kulturi znižajo zaradi negativnih gospodarskih gibanj;
- predhodno soglasje ustanovitelja, večinskega financerja ter sveta zavoda ob večji spremembi že usklajenega programa dela javnega zavoda.

➤ PRAVICE VEČINSKEGA FINANCERJA

Z novo ureditvijo se odpravlja anomalija, ki jo na področju kulture povzroča razkorak med ustanoviteljstvom in dejanskim večinskim financiranjem javnih zavodov. S predlaganimi spremembami bo tako večinski financer:

- imel možnost sodelovati pri imenovanju direktorja, čeprav ne bo ustanovitelj javnega zavoda. Ustanovitelj, ki ni hkrati večinski financer javnega zavoda, bo pred imenovanjem direktorja poleg mnenja sveta zavoda moral pridobiti tudi predhodno soglasje večinskega financerja. Opredeli se pojem večinskega financerja. Tako kot pri imenovanju direktorja bo moral ustanovitelj pridobiti soglasje večinskega financerja tudi v primeru predčasne razrešitve direktorja.
- imel pravico do predstavnika v svetu zavoda.

➤ DELOVNA RAZMERIJA

Pravice in obveznosti iz delovnih razmerij so na eni strani povezane s pravico do dela, ki ga mora zagotavljati delodajalec in plačila za delo zaposlenih ter na drugi strani z odgovornostjo strokovnih oziroma umetniških vodij javnih zavodov, da skrbijo za enakomerno angažiranost zaposlenih. Da se bo navedeno lahko izvajalo zakonito in korektno se, izhajajoč iz specifičnosti kulturne dejavnosti glede dela, vezanega na program javnega zavoda, v poglavju »Posebne določbe o delovnih razmerjih in o pravicah iz delovnih razmerij v javnih zavodih na področju kulture« predlagajo naslednje spremembe oziroma nove določbe, s katerimi se uredijo posebnosti delovnih razmerij, ki so posledica specifične narave kulturnih dejavnosti:

1. Da bi javni zavodi lahko postali organizacijska oblika, ki trajno in nemoteno služi izvajanju kulturnega poslanstva in omogočili fleksibilnost delovnih razmerij se na področju kulture uvedejo različne oblike zaposlovanja. Oblike zaposlovanja se razlikujejo glede na naravo zaposlitve in glede na to ali za posamezno obliko zaposlitve velja z zakonom določena konkurenčna prepoved ali se le ta svobodno dogovori med delavcem in delodajalcem.
- Za izvajanje dejavnosti oziroma poslanstva javnega zavoda se sklepajo naslednje oblike pogodb o zaposlitvi:
 - pogodbe o zaposlitvi za nedoločen in določen čas,
 - pogodbe o zaposlitvi vezane na mandat direktorja,
 - posebna zaposlitvena pogodba namenjena izvajanju posamezne kulturne storitve oziroma projektnega dela,

za katere se bodo uporabljali predpisi, ki veljajo za delovna razmerja zaposlenih v javnih zavodih in kolektivne pogodbe, če ZUJIK ne bo določal drugače. Na umetniških in nekaterih strokovnih delovnih mestih, na katerih se sklepajo delovna razmerja za nedoločen čas se uvede obvezno poskusno delo, ki traja največ dve leti ter obvezno preverjanje strokovne sposobnosti na vsakih pet let.

Poleg navedenih zaposlitev se z namenom fleksibilnosti delovnih razmerij in specifik na področju kulture uvaja solistična pogodba oziroma pogodba za individualno strokovno dejavnost, ki se sklepa v skladu s splošnimi delovnopravnimi predpisi ter ob upoštevanju kolektivne pogodbe za gospodarstvo. Gre za zaposlitev izven sistema javnih uslužbencev. Namenjena je angažiranju vrhunskih umetnikov in strokovnjakov, tako tujih kot domačih, ki se sedaj ne odločajo za zaposlitev v javnih zavodih s področja kulture, bi pa njihovo delo pripomoglo k vrhunskosti programov javnih zavodov.

Glede na posamezno obliko zaposlitve se na novo uredi tudi konkurenčna prepoved. Popolna konkurenčna prepoved velja za tiste delavce, ki so zaposleni za nedoločen in poln delovni čas. Ti delavci ne smejo za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen. Lahko pa delavec dela izven matičnega javnega zavoda le za račun tega javnega zavoda, če presega polno delovno obremenitev in ne gre za napotitev na delo k drugemu izvajalcu javne službe na podlagi 54b. člena. Za takšno delo izven matičnega javnega zavoda ne velja omejitev plačila delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu. Za zaposlene za krajši delovni čas od polnega, določen čas, čas vezan na mandat direktorja posebne zaposlitvene pogodbe, na podlagi solistične pogodbe oziroma pogodbe za individualno strokovno dejavnost ter na podlagi projekta, zapisana konkurenčna prepoved ne velja, je pa dogovor o konkurenčni prepovedi obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi o kateri se samostojno dogovorita delodajalec in delavec.

Zakon ureja tudi konkurenčno prepoved direktorja ter angažma direktorja iz naslova opravljanja umetniškega ali strokovnega dela, ki ne sodi v opis del in nalog delovnega

mesta, ki ga zaseda, v matičnem javnem zavodu. Ureditev se smiselno uporablja za pomočnike direktorja.

Kršitev konkurenčne prepovedi, pomeni krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

- Predlaga se ureditev položaja priznanih izvajalcev na ravni zakona in ne več kolektivne pogodbe, tako da se spremeni v naziv. Naziv priznani izvajalec se podeli za obdobje petih let, z možnostjo neomejenega ponovnega podeljevanja. Naziv se lahko podeli zaposlenim na umetniških delovnih mestih, npr. zaposlenim na delovnih mestih igralcev, baletnih plesalcev, dirigentov, pevcev, orkestrskih glasbenikov in dramaturgov. Za čas trajanja naziva priznani izvajalec se zaposlenemu poveča osnovna plača, ki se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti.
- Uvede se podlaga za določitev delovnih normativov, na podlagi katerih se bo ugotavljala obremenjenost oziroma angažiranost umetniškega oziroma strokovnega kadra, tako da bo dana možnost za ugotavljanje delovnih obremenitev delavcev, in s tem dane podlage za sprejemanje ustreznih ukrepov za enakomernejše angažiranje umetniškega in strokovnega kadra.
- Uredi se »zasedbeni načrt«, kot izvedbeni akt, ki ga bo sprejel strokovni oziroma umetniški vodja ter z njim poimensko določil nosilce del in nalog za izvedbo sprejetega programa dela v posameznem koledarskem letu oz. sezoni. Akt bo tudi podlaga za ugotavljanje polne zaposlenosti umetniškega in strokovnega kadra.
- Določba zakona, ki ureja sistemizacijo delovnih mest se uskladi s spremembami vezanimi na oblike zaposlovanja ter določi zaveza javnega zavoda, da mora ustanovitelj in večinskega financerja seznaniti z vsako spremembo sistemizacije.
- Uvaja se načelo »plačilo le za opravljeno delo«. V smeri pravičnega plačila za opravljeno delo in možnosti nagrajevanja zaposlenih po delu se z zakonom določi fiksni in variabilni del plače. Če bo delavec določeno obdobje obremenjen z več kot tretjino manj delovnih obveznosti, se mu bo lahko za to obdobje plača znižala do 20%, medtem ko se bo lahko delavcu, ki bo najmanj pol leta delovno obremenjen vsaj za petino bolj, kot bo znašala normalna delovna obveznost, plača za to obdobje povečala do 20%. Ugotavljanje delovne obveznosti in od njih odvisnega spreminjanja obsega plače bodo izvajali strokovni oziroma umetniški vodje.
- Nagrajevanje glede na dejanski obseg dela pa je povezano še z drugimi ukrepi oziroma možnostmi. Delodajalec bo lahko zagotovil delavcu, ki zaradi repertoarja ali strokovnega načrta dela ne bo polno zaposlen, da se v matičnem zavodu prerazporedi na drugo delo, ki ustreza njegovi izobrazbi oziroma strokovni usposobljenosti, do polne zaposlitve ali pa ga bo napotil na delo k drugemu izvajalcu javne službe, ne da bi se s tem delavcu spremenil delodajalec. S tem bo delodajalec lahko zagotovil polno angažiranost zaposlenih in se izognil drugim instrumentom, kot so znižanje plače, prenehanje delovnega razmerja s ponudbo za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom ali celo redne odpovedi delovnega razmerja iz poslovnih razlogov, in tako delavcem zagotavljal večjo zaposlitveno in socialno varnost.
- Na novo se uredi angažiranje oziroma napotitev delavca k drugemu delodajalcu, tako da delavcu v javnem zavodu, v katerem je zaposlen, ne bo prenehalo delovno razmerje, temveč bo zagotovljena možnost polnega obsega dela in s tem tudi opravičila za polno plačo za delo. Pobudo za angažiranje pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe bo lahko podal tudi delavec sam. Angažma delavca v drugem javnem zavodu ali pri izvajalcu javne službe, pri katerem bo delavec angažiran do polne zaposlitve, se šteje kot dodatni del rednega programa javnega zavoda, pri katerem je delavec zaposlen, ob že sprejetem programu dela. Zakon določa pogoje za izvedbo angažmaja pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe, podlage, na katerih se ugotavlja izpolnjevanje pogojev, ter pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij med javnima zavodoma.
- V okviru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, se ureja tudi ohranitev pogodbe o zaposlitvi s polnim delovnim časom, vezano na minimalno obremenitev delavca. Uredi se situacija, ko zaposleni dve leti zapored ne dosega polne delovne obremenitve in je na podlagi zasedbenega načrta ugotovljeno, da je ne bo dosegal še naslednje leto. V tem primeru bo delodajalec moral preveriti, ali je delavcu glede na potrebe dela v javnem zavodu mogoče ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi ponuditi novo pogodbo o

zaposlitvi z ustrežno krajšim delovnim časom, če pa to ni mogoče, mu bo predlagal odpoved pogodbe o zaposlitvi.

- Ureja se tudi način ugotavljanja sposobnosti za opravljanje del in nalog na delovnem mestu za katerega ima delavec sklenjeno delovno razmerje.
2. Delo v kulturnih dejavnostih je vezano na psihofizične lastnosti posameznika in tudi na starost, ki vpliva na možnost opravljanja delovnih obveznosti. Z namenom zagotovitve dela in socialne varnosti in s tem dostojnega zaključka kariere potem, ko delavec zaradi psihofizičnih lastnosti, ki so pogoj za opravljanje dela na določenem umetniškem oziroma strokovnem delovnem mestu, dela ne more več opravljati zadovoljivo, se z zakonom ureja naslednje:
- Na novo se uredi pravica delavca na umetniškem ali strokovnem delovnem mestu do prerazporeditve na ustrežno delovno mesto, v skladu s sistemizacijo, ko dela zaradi psihofizičnih lastnosti ne more več kakovostno opravljati. Ureja se pravica do odpravnine. Vsak posamezen primer bo obravnavan individualno, in sicer glede na dejanske zmožnosti zaposlenega in glede na programske potrebe delodajalca, na podlagi načrta zaposlenosti in strokovne ocene zaposlenega.
 - Uredi se institut podpore za prekvalifikacijo plesalcev pred koncem profesionalne plesne kariere. Pogoj za pridobitev te pravice je najmanj 15 let profesionalne plesne kariere. Presoja o zaključevanju profesionalne kariere se bo za vsakega posameznega plesalca opravila individualno, saj je povezana z njegovimi psihofizičnimi lastnostmi in umetniško kondicijo. Sredstva za sofinanciranje stroškov prekvalifikacije plesalcev bo zagotovil ustanovitelj javnega zavoda. Z novelo zakona pridobijo pravico do prekvalifikacije tudi delavci na drugih umetniških in strokovnih delovnih mestih, na katerih lahko psihofizične značilnosti, povezane s starostjo, bistveno vplivajo na zmanjšanje delovnih zmožnosti za opravljanje istega dela, in sicer iz naslova aktivne politike zaposlovanja, iz katere ta tudi financira.
3. Uvaja se možnost, da se zaposlenim, ki so si pridobili certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije, za potrebe zaposlovanja in plačnih razmerij certifikat prizna kot enakovreden šolskim spričevalom, kadar gre za delovna mesta, za katera v Sloveniji ni formalnega šolskega izobraževanja. Dodatno člen omogoča pridobivanje enakovrednih internih kvalifikacij, ko gre za dela, za katera bodisi še ni predvideno eksterno certificiranje ali pa je zaradi majhnega števila primerov možno domnevati, da poklici certifikati v nacionalni shemi sploh ne bodo razviti. Obe rešitvi sta pomembni za delovna mesta, kjer ne obstajajo formalne možnosti pridobitve izobrazbe in kjer si osebe pridobijo delovna znanja in izkušnje z opravljanjem dela samega.

➤ NADZOR NAD DELOVANJEM JZ in DELOM ORGANOV

- večinski financer, preko člana sveta in v postopku imenovanja direktorja;
- okviru nadzora, ki ga izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo oziroma pristojni organi lokalnih skupnosti, nad izvrševanjem obveznosti javnih zavodov oziroma pogodbenih obveznosti izvajalcev javnih kulturnih programov, bo lahko predstojnik kot pooblaščen osebo imenoval področne svetovalce.

2) DRUGI PREDLOGI

Poleg predlogov, ki se tičejo posodobitve javnega sektorja so se tekom izvajanja ZUJIK, pojavile tudi druge anomalije in pomanjkljivosti zakona, zato so se hkrati oblikovali tudi drugi predlogi sprememb, ki se tičejo poenostavitve in učinkovitosti upravnih postopkov, odprave administrativnih ovir in ugotovljenih pomanjkljivosti v postopkih razdeljevanja javnih sredstev ter izvajanja pogodbenih obveznosti, ustreznega vrednotenja avtorskega dela (so)financiranega iz javnih sredstev in uskladitve s spremembami zakonodaje na drugih področjih, ustrežnejša ureditev poklicne pokojnine baletnih plesalcev, redefinicija nacionalnega programa za

kulturo, dodatne oblike zagotavljanja javnih kulturnih dobrin, avansiranje programov in projektov itd.

➤ **DOKUMENTI JAVNEGA INTERESA**

Javni interes se že udejanja na ravni neposrednega poziva javnim zavodom, javnim skladom in javnim agencijam, zato se le to implementira v sam zakon.

➤ **OBLIKE ZAGOTAVLJANJA JAVNIH KULTURNIH DOBRIN**

Poleg ustanavljanja javnih zavodov ter financiranja javnih kulturnih programov in projektov se uvede tudi možnost podeljevanja koncesij za upravljanje javne infrastrukture in izvajanje javnih kulturnih programov.

➤ **JAVNI SKLADI IN JAVNE AGENCIJE**

Zakon na področju financiranja javnih skladov in javnih agencij usklajuje določbe s predpisi, ki urejajo financiranje tovrstnih subjektov ter možnost uvedbe začasnega financiranja v primeru nepravočasnega sprejetega programa dela javne agencije, javnega sklada, državnega oziroma lokalnega proračuna.

➤ **OSTALE POMEMBNEJŠE REŠITVE POVEZANE Z ODPRAVO ADMINISTRATIVNIH OVIR TER UGOTOVLJENIH POMANJKLJIVOSTI V POSTOPKIH RAZDELJEVANJA JAVNIH SREDSTEV IN IZVAJANJA POGODBENIH OBVEZNOSTI:**

- v skladu s podpiranjem vrhunskih umetniških projektov ter projektov izobraževanja in usposabljanja, ki predstavljajo dopolnilni sistem izobraževanja na področjih, kjer ni formalnega izobraževanja ali pa formalno izobraževanje teh vsebin nima v programu, se s predlagano spremembo omogoči, da lahko za sofinanciranje kandidirajo tudi projekti javnih zavodov in drugih pravnih oseb katerih programi se financirajo kot javni kulturni programi, ki ne sodijo na področje primarne dejavnosti teh subjektov;
- pristopi se tudi k spremembi s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede specifikke kulturnega programa oziroma projekta, ter poplačila umetniških in strokovnih kadrov vključenih v kulturne projekte in programe, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni, možnosti predplačil javnih kulturnih projektov in programov, katero so evropske institucije že uvedle pred časom;
- sistemsko financiranjem ustanov s področja kulture ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katerih ustanoviteljica je RS, možnosti ustavitve postopkov javnih razpisov oziroma javnih pozivov iz utemeljenih razlogov,
- odprava dopolnjevanja vlog v postopkih javnih pozivov in javnih razpisov. Čas, potreben za fazo dopolnjevanja vlog uveden z novelo ZUJIK-C (Uradni list RS, št. 22/10), ima prevelik vpliv na kasnejše podpisovanje pogodb o sofinanciranju in temu posledično nakazila sredstev izvajalcem javnih kulturnih projektov, pozitivnih posledic dopolnjevanja vlog pa strokovne službe ministrstva niso zaznale v dovolj velikem obsegu, da bi upravičil podaljšanje postopkov.
- izenačitev posledic enoletnih pogodb z večletnimi, kadar se sredstva proračuna zmanjšajo,
- poenostavitev postopkov financiranja javnih kulturnih programov in projektov ter kadar gre za izvedbo teh postopkov na občinski ravni, vpeljava dvostopenjskega odločanja, kot to ureja zakon o lokalni samoupravi in zakon o splošnem upravnem postopku.

- ureditev ustavitve postopka javnega poziva in javnega razpisa zaradi utemeljenih oziroma objektivnih okoliščin (kot je npr. zmanjševanje proračunskih sredstev zaradi finančne situacije v kateri se je znašla Slovenija). Sklep o ustavitvi postopka bo moral biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. O odločitvi, ki bo morala biti utemeljena se bo moralo obvestiti stranke, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv, ki bodo lahko zahtevale vrnitev poslane dokumentacije.
- z namenom ustrežnejšega financiranja občinskih javnih zavodov, ki presegajo lokalni pomen;
- Izvajalci kulturnih programov ali projektov, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, velikokrat ne morejo zagotoviti zagonskih oziroma zadostnih lastnih sredstev, da bi ta program lahko res kvalitetno izvedli. Zato je nujna podpora s strani državnega ali lokalnega proračuna, brez potrebnega novega javnega razpisa, saj so izvajalci že na ravni EU prešli fazo javnega razpisa in preverjanja pogojev ter ocenjevanja programa projekta. Temu sledi tudi novela, ki na novo ureja sklepanje neposredne pogodbe o sofinanciranju kulturnih programov ali projektov z izvajalci, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, brez potrebnega dodatnega javnega razpisa, saj so bili presojeni in strokovno ocenjeni že na ravni EU. S tem novela odpravlja nepotrebna administrativna bremena in omogoča sklepanje pogodb v najkrajšem času, kar bo izvajalcem omogočilo bolj kakovostno pripravo in izvedbo projektov in odpravilo težave z likvidnostjo, s katero se praviloma soočajo v prvi fazi izvedbe projektov, saj sredstva EU praviloma prejemajo po izvedbi projektov.

➤ NADZOR NAD IZVRŠEVANJEM OBVEZNOSTI JAVNIH ZAVODOV I IN DRUGIH IZVAJALCEV JAVNIH KULTURNIH PROGRAMOV OZIROMA PROJEKTOV

Pri izvajanju ZUJIK so se pojavile težave v zvezi z izvajanjem nadzora nad izvrševanjem obveznosti javnih zavodov oziroma pogodbenih obveznosti izvajalcev javnih kulturnih programov, ko za pooblaščen osebo, ki bi opravljala nadzor, ni bilo mogoče imenovati področnega svetovalca, ki področje dela najbolj pozna in ga lahko kompetentno spremlja. Zeto se s predlagano spremembo zagotovi ustrežnejši nadzor, ki ga izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo, oziroma pristojni organi lokalnih skupnosti, nad izvrševanjem obveznosti javnih zavodov oziroma pogodbenih obveznosti izvajalcev javnih kulturnih programov, tako da bodo ta nadzor lahko izvajali tudi področni svetovalci. Sprememba je vsebinsko povezana z namero zakonodajalca za doseganje večje avtonomije delovanja javnih zavodov, ki pa mora biti povezana tudi s kakovostnim nadzorom.

➤ CIVILNA DRUŽBA

Ustrežnejša umestitev civilne družbe sodelovanju oziroma predstavljanju svojih interesov na področju kulture ter definicije nacionalnega programa za kulturo in možnost njegovega dopolnjevanja.

➤ PODROČJE SAMOZAPOsLENIH

Uskladitve pravice do plačila prispevkov za socialno varnost samozaposlenih z rezidentstvom za davčne namene s ciljem enakopravnega in pravičnega obravnavanja vseh samozaposlenih na področju kulture.

Uvaja se omejitev plačevanja prispevkov in sicer, da imajo samozaposleni pravico do plačila prispevkov iz državnega proračuna do izpolnitve pogojev za starostno pokojnino

in tako v tem segmentu izenačiti samozaposlene z zaposlenimi in omogoči v času krize nove ukrepe za zaposlovanje in samozaposlovanje na umetniških poklicih. Posameznik bo, ne glede na izpolnjevanje pogojev za upokožitev, še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka uskladijo s termini in starostnimi pogoji, ki so jih prinesle spremembe pokojninske zakonodaje. Pogoji za pridobitev pravice za daljše obdobje brez preverjanja sledi načelom zakona, da je namenjena tistim, katerih delo pomeni izjemen kulturni prispevek v zadnjih ali kogre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskega potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če je delo samozaposlenega pomenilo prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic. Zato se pri vstopnem pogoju upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano z daljšim časovnim obdobjem podeljene pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek.

➤ BALETNI PLESALCI

Predlagani zakon vsebuje ustreznejšo ureditev poklicne pokojnine za baletne plesalce, povezano z naravo njihovega dela vezanega na psihofizične lastnosti ter zagotavljanja kakovostnih programov.

➤ VREDNOTENJE AVTORSKA DELA

V okviru javnih kulturnih projektov oziroma programov izvajalci naročajo avtorska dela, ki ga je potrebno ustrezno vrednotiti in zagotoviti, da bodo avtorji za ta dela prejeli ustrezno plačilo, kadar je bilo delo izvedeno v okviru kulturnega programa oziroma projekta financiranega iz javnih sredstev.

➤ JAVNA KULTURNA INFRASTRUKTURA

Sprememba 74. člena je redakcijske narave in pomeni uskladitev z določbami ZUJIK v zvezi s podeljevanjem statusa delovanja v javnem interesu na področju kulture, na podlagi katerih lahko poleg društev pridobijo ta status tudi druge zasebno pravne osebe (zavod, zadruga, ustanova). Status jim omogoča pridobitev javne kulturne infrastrukture v upravljanje.

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture lahko odda infrastrukturo ali njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov in je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja. Izkazalo se je, da je ureditev pomanjkljiva, ko so izvajalci kulturnih programov in projektov za javni zavodi, javne agencije in javni skladi s področja kulture, zato se predlaga dopolnitev zakona na način, da bo enaka ureditev veljala tudi za izvajalci kulturnih programov in projektov za javni zavodi, javne agencije in javni skladi s področja kulture.

**BESEDILO ČLENOV ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O
URESNIČEVANJU JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO**

1. člen

V Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11) se v prvem členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Ta zakon je skladen z:

- določbo 5 Okvirnega sporazuma ETUC-UNICEP-CEEP o delu za določen čas, ki je priloga k Direktivi sveta EU št. 1999/70/ES, z dne 28.6.1999 (Uradni list L 175, 10.7.1999).«

2. člen

V drugi alineji 2. člena se v drugem stavku za besedo »skupnosti« doda naslednje besedilo: »in nevladnim organizacijam na področju kulture, da v teh postopkih predstavljajo svoje interese.

V peti alineji 2. člena se besedilo spremeni tako, da se glasi: »javna kulturna dobrina je tista kulturna dobrina, ki jo v javnem interesu zagotavlja država oziroma lokalna skupnost kot javno službo, v obliki oziroma na način javne službe, javni kulturni program in v obliki podpore posamičnim kulturnim projektom.«.

3. člen

V drugem odstavku 9. člena se za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- neposrednih pozivov za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij,«.

Sedanja četrta in peta alineja postaneta, peta in šesta alineja.

4. člen

10. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Nacionalni program za kulturo je strateški dokument razvojnega značaja, ki za štiriletno obdobje opredeli ključne razvojne izzive ter v zvezi z njimi postavi cilje ter določi prioritete kulturne politike, v katere bo država v naslednjem obdobju usmerila svoje ukrepe in projekte.

Nacionalni program za kulturo se lahko v času njegove veljavnosti dopolni oziroma spremeni.«

5. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom in agencijam v skladu s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike.

V kolikor javna agencija ali javni sklad na področju kulture letnega načrta oziroma programa dela ne sprejme pravočasno, se za obdobje treh mesecev oz. največ do 31. 3. tekočega leta sklene pogodba o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja na ravni povprečja stroškov iz enakega obdobja preteklega leta ter 80% programskih stroškov iz preteklega leta glede na trajanje

začasnega financiranja oziroma že prevzetih obveznosti za večletno obdobje in stroške dela zaposlenih. V primeru, da do 31. 3. tekočega leta še ni sprejet proračun, se lahko začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.«.

6. člen

Druga alineja drugega odstavka 24. člena se spremeni tako, da se glasi:

»- s podpiranjem občinskih javnih zavodov širšega pomena, v skladu s 67. členom tega zakona,«.

7. člen

V 26. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Kadar je v javnem interesu se lahko podeli koncesija o upravljanju infrastrukture oziroma koncesija za izvajanje javne službe. Za postopek se uporabljajo predpisi, ki urejajo koncesijo.«.

Sedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

8. člen

27. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Osnove za izračun višine letnih sredstev za izvajanje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, so:

- splošni stroški delovanja,
- stroške dela zaposlenih,
- stroški materiala in storitev, ki so neposredno vezani na izvajanje programa,
- stroški investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme.

Navedeni stroški predstavljajo osnovo za izračun višine letnih sredstev za izvedbo programa.

Podrobnejšo metodologijo, standarde in normative za izračun sredstev za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe določi minister s pravilnikom.«.

9. člen

31. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Javna sredstva za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, zagotavlja ustanovitelj oziroma soustanovitelj javnega zavoda v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev. Poleg tega se javni zavod financira tudi iz drugih javnih in nejavnih virov, ki jih pridobiva z opravljanjem javne službe oziroma dejavnosti.

Če je ustanovitelj javnega zavoda več in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo soustanovitelji javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev.

Višino javnih sredstev za financiranje javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, določi ustanovitelj oziroma soustanovitelji ali večinski financer, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela. Pri določitvi javnih sredstev se upošteva tudi delež nejavnih

virov, ki jih mora izvajalec doseči in proračunske možnosti.

Odločitev financerja o višini javnih sredstev namenjenih za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, upošteva specifične okoliščine izvajalca ter prioritete nacionalnega oziroma lokalnih kulturnih programov in razpoložljivih proračunskih sredstev, lahko odstopa za 10 % od zneska, izračunanega na podlagi kalkulativnih elementov iz 27. člena tega zakona.

Odločitev o višini javnih sredstev lahko vključuje tudi višino okvirnih sredstev, namenjenih za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, v večletnem obdobju.

Javnemu zavodu se javna sredstva dodelijo v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda, javni zavod samostojno odloča. Javni zavod pri porabi sredstev ni vezan na kalkulativne elemente, na podlagi katerih je financer določil višino javnih sredstev za financiranje, vendar nosi dokazno breme, da je s prerazporeditvijo deloval kot vesten in pošten gospodarstvenik in v skladu z letnim programom dela.

Večja sprememba že usklajenega programa dela je možna po predhodnem soglasju ustanovitelja oziroma večinskega financerja in sveta zavoda.

Javna sredstva se dodelijo javnim zavodom na podlagi neposrednega poziva, razen če poseben predpis ne določa drugače. Z neposrednim pozivom se opredelijo tudi prioritete, ki bodo vplivale na višino dodeljenih javnih sredstev ustanovitelja. Za izvedbo postopka neposrednega poziva se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo javni razpis, razen določbe o njegovi objavi. Podrobnejši postopek neposrednega poziva uredi minister s pravilnikom.

V kolikor javni zavod ne sprejme pravočasno programa dela in finančnega načrta, se lahko za obdobje od 1.1. do 31. 3. tekočega leta izda odločba o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja na ravni povprečja stroškov iz enakega obdobja preteklega leta ter 80% programskih stroškov iz preteklega leta glede na trajanje začasnega financiranja oziroma že prevzetih obveznosti za večletno obdobje in stroške dela zaposlenih. V primeru, če še ni sprejet proračun, se lahko začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.

Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost.

Če ob določitvi višine sredstev za financiranje javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe proračun za tekoče leto še ni bil sprejet oziroma se med proračunskim letom sredstva proračuna, namenjena za kulturo, zaradi gospodarskih gibanj zmanjšajo, lahko ustanovitelj oziroma soustanovitelj odloči o znižanju sredstev za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, za tekoče proračunsko leto.«.

10. člen

Spremeni se naslov 32. člena, tako da se glasi:
(organi in delovna telesa javnega zavoda)

V drugi alineji 32. člena se za besedo »svet« vejica nadomesti s piko ter črta tretja alineja.

Doda se nov drugi odstavek 32. člena, ki se glasi:

»Javni zavod lahko ima tudi delovna telesa, določena z aktom o ustanovitvi oziroma notranjim splošnim aktom.«.

11. člen

V drugem odstavku 33. člena se za besedo »imenovanja« postavi vejica ter spremeni besedilo tako, da se glasi:

»njihove naloge, pristojnosti in odgovornosti med pomočniki in direktorjem.«.

12. člen

34. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Direktor mora pri vodenju javnega zavoda izpolnjevati javni interes, določen z aktom o ustanovitvi, strateškim načrtom in letnim programom dela, in ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.«.

13. člen

V prvem odstavku 35. člena se doda nova prva alineja, ki se glasi:

»- skrb za gospodarno ravnanje zavoda,«,
sedanja prva, druga, tretja, četrta, peta, šesta, sedma, osma, deveta, deseta, enajsta in dvanajsta alineja postanejo druga, tretja, četrta, peta, šesta, sedma, osma, deveta, deseta, enajsta, dvanajsta in trinajsta alineja,«.

V novi sedmi alineji se za besedo »načrt« doda besedilo »in zasedbeni načrt, če je hkrati strokovni oziroma umetniški vodja«.

Spremeni se drugi odstavek tako, da se glasi:

»K aktom iz tretje, četrte, pete, šeste, sedme, osme in dvanajste alineje prejšnjega odstavka daje svet javnega zavoda predhodno mnenje. Če svet ne poda mnenja v roku 15 dni se šteje, da je dano pozitivno mnenje.«.

V tretjem odstavku se za besedo »kulturo« doda »ter poslanstvo javnega zavoda«.

14. člen

Spremeni se besedilo 36. člena, tako da se glasi:

»Za direktorja je lahko imenovan, kdor:

- strokovno obvlada področje dela javnega zavoda,
- ima univerzitetno izobrazbo ali izobrazbo, v skladu z veljavnimi predpisi ustrezno tej izobrazbeni ravni,
- ima zahtevane delovne izkušnje,
- ima vodstvene izkušnje oziroma izkušnje na primerljivih delovnih mestih ali ustrezno managersko izobrazbo.

Pogoji iz prejšnjega odstavka ter dodatni pogoji, ki jih mora izpolnjevati direktor, se podrobneje opredelijo v aktu o ustanovitvi.

Direktorja na podlagi izvedenega javnega razpisa imenuje ustanovitelj javnega zavoda po predhodnem mnenju sveta zavoda, za dobo petih let, z možnostjo enkratnega zaporednega

ponovnega imenovanja, razen v primeru, ko ga ustanovitelj povabi k ponovni kandidaturi. Če večinski financer javnega zavoda ni hkrati tudi njegov ustanovitelj, mora ustanovitelj pred imenovanjem direktorja pridobiti predhodno soglasje večinskega financerja. Večinski financer je tisti financer, katerega delež sofinanciranja predstavlja več kot 50% sredstev vezanih na splošne stroške delovanja, stroški dela zaposlenih in stroške materiala in storitev, ki so neposredno vezani na izvajanje programa. Kadar ni doseženega soglasja odloči ustanovitelj, na katerem območju je sedež javnega zavoda.

Ustanovitelj posreduje svetu vloge vseh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje direktorja in navede svoj izbor. Če mora ustanovitelj pred imenovanjem direktorja pridobiti soglasje večinskega financerja posreduje svoj izbor in vloge vseh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje direktorja tudi njemu. Mnenje sveta iz prejšnjega odstavka ni omejeno na kandidata, ki ga predlaga ustanovitelj.

Če svet ne poda mnenja oziroma večinski financer ne poda soglasja iz prvega odstavka tega člena v 30 dneh, se šteje, da je bilo dano pozitivno mnenje oziroma soglasje h kandidatu po ustanoviteljevem izboru.

Če je ustanovitelj javnega zavoda država, izvede javni razpis in imenuje direktorja minister. Če je ustanovitelj javnega zavoda lokalna skupnost, izvede javni razpis in imenuje direktorja pristojni organ lokalne skupnosti, razen če zakon, ki ureja posamezno področje kulture, ne določa drugače.

Če javni zavod ustanovi več ustanoviteljev, izpelje postopek imenovanja ustanovitelj, kjer ima javni zavod svoj sedež. Za imenovanje direktorja je potrebno predhodno soglasje soustanoviteljev, ki zagotavljajo več kot polovico javnih sredstev za delovanje javnega zavoda skupaj, večinskega financerja in sveta zavoda.

Organ, pristojen za imenovanje lahko ne glede na tretji odstavek tega člena, k kandidaturi na razpis povabi tudi dosedanjega direktorja, ki nima več pravice kandidirati, ker je že zaključil drugi zaporedni mandat.

Postopek za imenovanje direktorja se začne največ devet mesecev in najmanj šest mesecev pred iztekom mandata direktorja.«.

15. člen

Spremeni se 37. člen, tako da se glasi:

»Poleg razlogov, določenih v predpisih, ki urejajo javne zavode, štejejo med razloge za predčasno razrešitev tudi:

- če se ugotovi, da so bile v postopku izbire storjene napake, ki so bistveno vplivale na izbiro in imenovanje,
- v primeru nedoseganja pričakovanih ciljev oziroma rezultatov dela opredeljenih v programu dela javnega zavoda,
- v primeru slabih ocen strokovne komisije iz 20. člena tega zakona o izvedbi programa dela javnega zavoda za pretekli dve obdobji,
- v primeru dveh zaporednih slabih ocen strokovne komisije iz 20. člena tega zakona s strani direktorja predloženega letnega programa dela,
- v primeru ugotovljene nenamenske porabe javnih sredstev,
- če ne ravna v skladu s 53. členom tega zakona,
- če ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje,
- v primeru bistvenih sprememb, kot sta bistveno spremenjena dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen, ali zaradi prenosa ustanoviteljstva. V tem primeru se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo predčasno razrešitev iz ostalih razlogov.

Direktorja razreši organ pristojen za njegovo imenovanje. Organ pristojen za razrešitev direktorja mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi pridobiti predhodno mnenje sveta in soglasje večinskega financerja ter seznanimi direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 30 dni o njih izjavi. Če svet ne poda mnenja, oziroma večinski sofinancer ne poda soglasja v roku 30 dni se šteje, da tisti, ki ni podal mnenja oziroma soglasja z razrešitvijo soglaša.

Predlog za razrešitev direktorja lahko poda tudi svet zavoda, njegov član ali večinski financer.

Krivdni razlogi za razrešitev so podani v primeru ugotovljenih razlogov za razrešitev iz druge, tretje, četrte, pete, in šeste alinee prvega odstavka tega člena, kadar so na strani direktorja povzročene namenoma ali iz malomarnosti oziroma če je direktor s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti zavoda.

16. člen

Spremeni se besedilo 38. člena, tako da se glasi:

»Če direktorju predčasno preneha mandat in se ne izpelje redni postopek imenovanja, ali če se na razpis ni nihče prijavil, ali če nihče od prijavljenih kandidatov ni bil izbran ali če kandidat ne dobi soglasja iz 36. člena tega zakona, se imenuje vršilec dolžnosti direktorja, vendar največ za eno leto. Vršilca dolžnosti direktorja imenuje organ, pristojen za imenovanje direktorja.

Pristojni organ mora imenovati vršilca dolžnosti tudi v primeru, da je staremu direktorju mandat že potekel, pogodba o zaposlitvi z novim direktorjem pa še ni sklenjena.

Vršilcu dolžnosti direktorja ni potrebno izpolnjevati vseh pogojev za imenovanje direktorja, določenih z zakonom in aktom o ustanovitvi.«.

17. člen

40. člen se črta.

18. člen

41. člen se črta.

19. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Svet je organ nadzora, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, večinskega financerja javnega zavoda in predstavnik zaposlenih. Večinski financer imenuje večino članov sveta. Če ustanovitelj ni večinski financer, mora pozvati večinskega financerja, da imenuje večino članov sveta. Če večinski financer ne imenuje svojih članov v roku, določenem z aktom o ustanovitvi, se šteje, da odstopa od njihovega imenovanja. V tem primeru manjkajoče člane imenuje ustanovitelj. Ko postane član sveta, ne deluje kot predstavnik zaposlenih, ampak je zavezan poslanstvu javnega zavoda kot vsi drugi člani.

Ustanovitelj in večinski financer imenujeta svoje člane izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev po njihovem predhodnem soglasju. Predstavnika delavcev izvolijo delavci javnega zavoda na neposrednem in tajnem glasovanju. Pogoje ter postopek izvolitve predstavnika delavcev določa akt o ustanovitvi in na njegovi podlagi sprejet akt, ki ga sprejme svet zavoda z večino glasov vseh članov.

Če je ustanovitelj javnega zavoda oziroma njegov večinski financer država, imenuje predstavnike ustanovitelja oziroma v imenu večinskega financerja minister. Če je ustanovitelj javnega zavoda oziroma njegov večinski financer lokalna skupnost imenuje predstavnike lokalne skupnosti njen pristojni organ.

Član sveta ne more biti direktor ali član uprave javnega zavoda s področja delovanja tega javnega zavoda in funkcionar, ki ne more biti član v skladu z zakonom, ki ureja vprašanje nezdružljivosti funkcij, kot tudi ne osebe za katere je tako določeno z zakonom, ki ureja posamezno področje kulture.

Število članov sveta in njegovo sestavo podrobneje določa akt o ustanovitvi zavoda.

Člani sveta so imenovani oziroma izvoljeni za dobo štirih let in so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni, razen če zakon, ki ureja posamezno področje kulture, ne določa drugače. Če svetu poteče mandat in ni imenovan nov, svet do imenovanja novega sveta opravlja tekoče naloge.

Člani sveta za svoje delo odgovarjajo ustanovitelju in večinskemu financerju.

Svet lahko odloča, če je na seji sveta navzoča več kot polovica njegovih članov. Za aktom o ustanovitvi se določi potrebna večina za sprejem posamezne odločitve. Svet sprejme poslovnik, s katerim natančneje uredi način svojega delovanja.

Članu sveta preneha mandat s potekom časa za katerega je bil imenovan ali izvoljen, pred potekom mandata pa, če sam to zahteva ali če je predčasno razrešen ali odpoklican.

Člana se predčasno razreši ali odpokliče:

- če ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje,
- če ne izpolnjuje nalog, določenih v zakonu, aktu o ustanovitvi zavoda in splošnih aktih javnega zavoda,
- če s svojim delom povzroči večjo škodo ali malomarno opravlja svoje dolžnosti tako, da lahko nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti javnega zavoda,
- če se ne udeležuje sej,
- če se spremeni večinski financer,
- v drugih primerih določenih z aktom o ustanovitvi.

Predlog za predčasno razrešitev člana je ob izpolnjenih pogojih dolžan podati svet zavoda. Člana lahko razreši oziroma odpokliče iz razlogov iz prejšnjega odstavka tudi brez predloga sveta zavoda tisti, ki ga je imenoval oziroma izvolil, po postopku, določenem z aktom o ustanovitvi zavoda.

Svet ima naslednje naloge:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje predhodno mnenje k strateškemu načrtu, finančnem načrtu in programu dela, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje predhodno mnenje k aktu o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- potrjuje letno poročilo,

- daje predhodno mnenje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- daje predhodno mnenje k imenovanju in razrešitvi direktorja,
- lahko predlaga razrešitev direktorja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- opravlja druge naloge skladno z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Če svet ne poda mnenja v 15. dneh od dneva, ko je bil zanj zaprošen se šteje, da je dano pozitivno mnenje.

Člani sveta so upravičeni do sejin ter povračila drugih stroškov, skladno s predpisom, ki ga izda vlada.«.

20. člen

43. člen se črta.

21. člen

45. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Za delovna razmerja delavcev v javnih zavodih s področja kulture ter pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja veljajo predpisi, ki veljajo za delovna razmerja zaposlenih v javnih zavodih in kolektivne pogodbe, če ta zakon ne določa drugače.

V javnih zavodih s področja kulture se za izvajanje njegove dejavnosti oziroma njegovega poslanstva sklepajo naslednje oblike pogodb o zaposlitvi, za katera se uporabljajo predpisi iz prvega odstavka tega člena:

- pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas in določen čas,
- pogodbe o zaposlitvi vezane na mandat direktorja,
- posebna zaposlitvena pogodba.«.

22. člen

Za 45. členom se doda novi 45a. člen, ki se glasi:

»45a. člen (solistična oziroma individualna pogodba)

Poleg zaposlitev iz prejšnjega člena se lahko na posameznih umetniških oziroma strokovnih delovnih mestih za posamezne umetnike oziroma strokovnjake sklepajo tudi solistične pogodbe oziroma pogodbe za individualno strokovno dejavnost, ki se sklepajo v skladu s splošnimi delovnopravnimi predpisi ter ob upoštevanju kolektivne pogodbe za negospodarstvo, razen če zakon ne določa drugače. Pogodbe se sklepajo za programsko obdobje, ki ne sme biti daljše od 4 let, plačilo pa ne sme biti nižje kot bi bilo v najnižjem plačilnem razredu za tovrstno delovno mesto v sistemu plač v javnem sektorju. Glede veriženja pogodb o zaposlitvi se uporablja 48b. člen tega zakona.

Pogodbe o zaposlitvi se lahko v skladu s tem členom sklepajo pod pogojem, da ima zavod zato zagotovljena finančna sredstva in po predhodnem soglasju sveta, ustanovitelja in večinskega financerja.

23. člen

Spremeni se 46. člena tako, da se glasi:

»V aktu o sistemizaciji delovnih mest so v skladu z notranjo organizacijo javnega zavoda določene vrste delovnih mest, potrebnih za izvajanje javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe in drugih dejavnosti javnega zavoda, ki so v skladu z namenom, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen.

V sistemizaciji delovnih mest se določijo delovna mesta za nedoločen čas, določen čas, in vrsto delovnih mest, ki so vezana na mandat direktorja. V sistemizaciji delovnih mest se določijo umetniška in strokovna delovna mesta na katerih se sklepajo pogodbe za nedoločen čas na katerih se na podlagi 48. in 48a. člena tega zakona vsakih pet let izvaja preverjanje sposobnosti oziroma strokovnosti delavca ter delovna mesta na katerih se lahko sklepajo solistične oziroma individualne pogodbe. V sistemizaciji se določijo tudi delovna mesta s krajšim delovnim časom od polnega.

Javni zavod mora obvestiti ustanovitelja oziroma večinskega financerja o vsaki spremembi sistemizacije.

V sistemizaciji delovnih mest ni potrebno opredeliti občasnih potreb po delu, za katere je dovolj, da je njihov obseg dela ocenjen in so ta dela predvidena v kadrovskem načrtu javnega zavoda.

Sistemizirana delovna mesta se lahko zasedejo samo v skladu s kadrovskim načrtom.«.

24. člen

Spremeni se 47. člen tako, da se glasi:

»47. člen

(zasedbeni načrt)

Zasedbeni načrt je izvedbeni akt, ki ga sprejme strokovni oziroma umetniški vodja javnega zavoda na podlagi strokovnih kriterijev in v okviru poslovnih možnosti, v katerem konkretizira (poimensko določi) nosilce glavnih del in nalog za izvedbo sprejetega programa dela javnega zavoda. Kadar umetniški oziroma strokovni vodja ni hkrati direktor, mora strokovni oziroma umetniški vodja pridobiti predhodno soglasje direktorja.

Strokovni umetniški vodja je pri odločitvah samostojen. Njegove odločitve so dokončne.«.

25. člen

Spremeni 48. člena tako, da se glasi:

»48. člen

(pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas)

Na umetniških delovnih mestih, se sklepajo delovna razmerja za nedoločen čas, z obveznim preverjanjem strokovne sposobnosti s preizkusom oziroma avdicijo vsakih pet let, pri čemer neuspešno opravljeno preverjanje pomeni razlog za prenehanje delovnega razmerja. Enako velja za tista strokovna delovna mesta, za katera je tako določeno v sistemizaciji delovnih mest.

Ne glede na prejšnji odstavek se delodajalec in delavec ob prvi zaposlitvi na umetniških in strokovnih delovnih mestih, s pogodbo o zaposlitvi dogovorita o poskusnem delu, ki traja največ dve leti in se ne more podaljšati. Neuspešno opravljeno poskusno delo je razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi. Glede postopka ter odpovednih rokov zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela se uporabljajo določbe zakona, ki urejajo delovna razmerja.

Avdicija oziroma preverjanje strokovne sposobnosti je enaka kot avdicija oziroma preverjanje strokovne sposobnosti, kot se izvajata ob zaposlitvi. Preverjanje strokovne sposobnosti na delovnih mestih orkestrov in zborov poteka na avdiciji, na ostalih delovnih mestih pa na podlagi strokovne ocene in dela v zadnjem pet letnem obdobju v javnem zavodu.«.

26. Člen

Sedanji 48.a člen postane 49. člen.

27. člen

Za 48. členom se dodajo novi 48a., 48b., 48c. in 48d. člen ki se glasijo:

»48a. člen

(preizkus sposobnosti v času delovnega razmerja sklenjenega za nedoločen čas)

Postopek ugotavljanja sposobnosti uvede direktor s sklepom, najkasneje šest mesecev pred iztekom petletnega obdobja iz prejšnjega člena.

Ugotavljanje sposobnosti izvede komisija, ki jo imenuje direktor s sklepom o uvedbi postopka. Komisijo sestavljajo: do ene polovice članov izmed zaposlenih na umetniških in strokovnih delovnih mestih, do ene polovice pa iz zunanjih članov, ki jih direktor imenuje izmed priznanih strokovnjakov s področja dela zavoda. V primeru enakega števila glasov, o uspehu odloči umetniški direktor.

Komisija izda pisno oceno o ugotovljeni sposobnosti. V primeru, da zaposleni ne izpolnjuje več zahtev umetniškega in strokovnega dela v zavodu, dokončni pisni oceni sledi obvezna odpoved pogodbe o zaposlitvi. V primeru, da odpoved kljub izpeljanemu postopku ni izdana, šteje pogodba o zaposlitvi za odpovedano z dnem, ko poteče petletno obdobje iz prvega odstavka prejšnjega člena. Podrobnejši način ugotavljanja sposobnosti uredi minister s pravilnikom.

Direktor, na podlagi pisne ocene komisije, izda sklep. Pred izdajo sklepa se mora delavca seznaniti z oceno ter mu omogočiti zagovor v roku, ki ne sme biti krajši od treh delovnih dni, razen če delavec to izrecno odkloni ali če se neopravičeno ne odzove povabilu na zagovor. Na podlagi negativnega sklepa iz prejšnjega stavka, direktor delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi. Delodajalec mora v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi preveriti, ali je delavca mogoče zaposliti pod spremenjenimi pogoji ali na drugih delih. Če ta možnost obstaja, mora delodajalec delavcu ponuditi sklenitev nove pogodbe. Če delavec ne sprejme ponudbe delodajalca za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delo in za nedoločen čas ter mu preneha delovno razmerje, nima pravice do odpravnine. Glede odpovednih rokov ter odpravnin in se uporabljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja. Ne glede na prejšnji stavek, delavcu delovno razmerje ne more prenehati pred potekom petletnega obdobja iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Postopka ugotavljanja sposobnosti ni mogoče uvesti v času:

- porodniškega dopusta oziroma dopusta za nego in varstvo otroka ter
- bolniške odsotnosti.

V navedenih primerih se postopek uvede s prvim dnem ponovnega nastopa dela. V primeru, da je bil postopek ugotavljanja sposobnosti že uveden, pa nastopijo okoliščine iz prejšnjega stavka, se postopek prekine za čas obstoja teh okoliščin in se nadaljuje po vrnitvi delavca na delo.

V času odpovednega roka se izvede javni razpis za zasedbo delovnega mesta, ki ga zaseda delavec, ki ni uspešno opravil preizkusa sposobnosti. Na javnem razpisu lahko sodeluje tudi delavec, ki se mu skladno s tem členom odpoveduje delovno razmerje. V primeru, da je izbran,

mu ne pripada odpravnina iz naslova prenehanja delovnega razmerja.

Ne glede na določbe tega člena lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi tudi iz razlogov nesposobnosti pred potekom pet letnega roka iz tega člena, če so zato izpolnjeni pogoji določeni v zakonu, ki ureja delovna razmerja.

48b. člen **(pogodba o zaposlitvi za določen čas)**

Pogodbe o zaposlitvi v skladu s tem členom se zaradi narave dela na področju kulturne dejavnosti na posameznih umetniških in strokovnih delovnih mestih lahko sklepajo za določen čas, ki ne sme biti daljši od petih let. Delovno razmerje se sme z isto osebo za isto delo skleniti brez omejitve, katerih skupni čas trajanja pa ne sme biti daljši od 20 let. Delavec, ki je pri istem delodajalcu zaposlen na istovrstnih delovnih mestih najmanj 20 let, pridobi pravico do sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas za istovrstno delo, za katero ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, brez javnega razpisa. Pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas na podlagi prejšnjega stavka, se sklene na predlog delavca. Delavec lahko poda predlog za sklenitev pogodbe za nedoločen čas le ob izteku tiste pogodbe o zaposlitvi za določen čas, ki se mu izteče takoj po izpolnitvi pogoja iz tretjega stavka tega člena. Z delavcem, ki ne poda predloga za sklenitev pogodbe za nedoločen čas, se lahko ponovno sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas. Umetniška in strokovna delovna mesta iz tega člena se določijo z aktom o sistemizaciji.

48c. člen **(pogodba o zaposlitvi vezana na mandat direktorja)**

Na delovnih mestih, ki so vezana na mandat direktorja, se sklepa delovno razmerje za določen čas trajanja mandata direktorja. Pogodba o zaposlitvi se lahko sklene brez javne objave. Za pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki urejajo pravice in obveznosti delavcev, ki sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas.

Če je bil delavec pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi iz prvega stavka tega odstavka zaposlen v javnem zavodu za nedoločen čas, se ga po izteku pogodbe premesti na delovno mesto, ki ustreza njegovi izobrazbi oziroma strokovni usposobljenosti. Če takega delovnega mesta ni, mu delovno razmerje preneha, ima pa pravico do odpravnine, ki mu zaradi prenehanja potrebe po njegovem delu pripada v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja. Delavec, ki pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi iz prvega stavka tega odstavka ni imel sklenjenega delovnega razmerja za nedoločen čas ima pravico do odpravnine v znesku treh osnovnih plač za to delovno mesto.

Število delovnih mest vezanih na mandat direktorja se določi z aktom o ustanovitvi.

48d. člen **(posebna zaposlitvena pogodba)**

Posamezna zaposlitvena pogodba je posebna vrsta delovnopravnih pogodb, ki se sklene za določen čas in za katero ne veljajo zakonsko določene omejitve ter so namenjene izvajanju posameznih kulturnih storitev ali projektov. Posamezna zaposlitvena pogodba se sklepa za čas izvedbe storitve oziroma projektne dela.«.

Za 49. členom se doda nov 49a. člen, ki se glasi:

»49a. člen
(priznani ustvarjalci)

Javni zavod lahko skladno z merili o izrednih dosežkih podelijo javnim uslužbencem zaposlenim na delovnih mestih igralcev, baletnih plesalcev solistov, dirigentov, pevcev solistov, orkestrskih glasbenikov solistov in dramaturgov naziv priznani ustvarjalec.

Naziv se podeli za dobo petih let in se ga lahko podeli ponovno.

Kot merila o izrednih dosežkih se upoštevajo nagrade in priznanja ter število in kakovost umetniških poustvaritev v določenem obdobju. Podrobnejša merila predpiše minister s pravilnikom.

Za čas trajanja naziva priznani izvajalec se delavcu poveča osnovna plača. Višina povečanja osnovne plače se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti.«.

Javni uslužbenec ne more imeti hkrati naziva iz 49. in 49.a člena.

29. člen

Spremeni se besedilo 50. člena, tako da se glasi:

»Direktor sklene delovno razmerje za določen čas, za čas trajanja mandata. Pogodba o zaposlitvi direktorja mora poleg zakonsko določenih sestavin za sklenitev pogodbe o zaposlitvi, vsebovati še določbo o pravici do umetniškega ali strokovnega dela in konkurenčno prepoved.

Delavca, ki je bil pred imenovanjem za direktorja zaposlen v istem javnem zavodu za nedoločen čas, se po prenehanju funkcije premesti v skladu s sistemizacijo delovnih mest in kadrovskim načrtom na prosto delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi in za katero izpolnjuje predpisane pogoje. Če ustreznega delovnega mesta ni, mu preneha delovno razmerje ter mu pripadajo pravice, ki jih zakon, ki ureja delovna razmerja, določa za primer odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

Direktor, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas, ima v primeru, ko je razrešen pred potekom časa, za katerega je imenovan in ne gre za razrešitev iz krivdnih razlogov, ki bi bili na strani direktorja ter mu zaradi razrešitve preneha delovno razmerje, ima pravico do odpravnine v višini ene petine povprečne mesečne bruto plače, kot jo je prejemal do razrešitve, za vsak polni mesec, ki je ostal do izteka dobe imenovanja na položaj.

Pravice in dolžnosti delodajalca v razmerju do direktorja javnega zavoda, izvaja svet. Pogodbo o zaposlitvi z direktorjem v imenu sveta sklene predsednik odbora. Predsednik sveta pred sklenitvijo pogodbe le- to posreduje ustanovitelju in večinskemu financerju v mnenje. Pogodba o zaposlitvi direktorja mora vsebovati tudi opredelitev pogojev morebitnega direktorjevega angažmaja izven opisa del in nalog delovnega mesta v zavodu ali zunaj njega.«.

30. člen

52. člen se spremeni tako, da se glasi:

»52. člen
(delovni čas)

Delovni čas delavcev v kulturnih dejavnostih traja 40 ur tedensko. V delovni čas se šteje tudi

čas, ko delavec sodeluje v strokovnih organih in organih upravljanja zavoda. Odmor med delom traja 30 minut in se šteje v delovni čas.

V kulturnih dejavnostih se kot običajni delovni čas šteje med 7.00 in 23.00 uro. Za popoldansko delo se šteje delo med 13.00 in 23.00 uro, ki je začeto ob 13.00 uri oziroma kasneje. Glede ureditve nočnega dela se uporabljajo določbe zakona o delovnih razmerjih.

O razporeditvi delovnega časa v kulturnem zavodu odloča direktor, pri čemer mora upoštevati potrebe delovnega procesa in zakonsko zagotovljene odmore in počitke delavcev.

V primerih neenakomerne razporeditve delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju šestih mesecev, s kolektivno pogodbo se lahko določi, da iz objektivnih ali tehničnih razlogov ali iz razlogov povezanih z organizacijo dela upošteva polni delovni čas, ki ne sme biti daljši od 12. mesecev. V zvezi z delom preko polnega delovnega časa se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja.

Pri delodajalcih, kjer je potrebno zaradi narave dela na posameznih delovnih mestih zagotavljati nepretrgano opravljanje dela, se to zagotovi z:

- razporeditvijo letnega delovnega časa,
- delom po posebnem razporedu,
- delom v izmenah,
- z nočnim delom,
- delom v nedeljo in praznikih,
- stalno pripravljenostjo,
- delom na domu in
- dežurstvom.

Efektivni delovni čas umetniških delavcev je sestavljen iz dejanskega delovnega časa in časa za osebno pripravo. Dejanski delovni čas, katerega obseg se določi za vsako vrsto umetniške dejavnosti posebej, je sestavljen iz časa vaj in časa prireditev. Razlika do povprečnega 40 urnega tedenskega delovnega časa je čas za osebno pripravo. Obseg dejanskega delovnega časa določi minister s pravilnikom, za vsako vrsto umetniške dejavnosti posebej.

V umetniških ustanovah se lahko delo organizira tudi na podlagi terminov. Delo, organizirano kot termin, se v primeru kontrolnih vaj, generalk in prireditev v celoti šteje v dejanski delovni čas, v primeru drugih vaj se odmori vključujejo v čas za osebno pripravo. Termini morajo biti organizirani na tak način, da se v njihovem okviru realizira predpisano število ur dejanskega delovnega časa.

Delavcem na gostovanju se v efektivni delovni čas šteje čas vožnje in čas dejanskega dela. V okviru več kot dvodnevnega gostovanja se delavcu za vsak dan gostovanja prizna osem ur s predpisanim razmerjem dejanskega delovnega časa in časa za osebno pripravo.

Delovni čas umetniških, strokovnih, programskih in tehničnih delavcev lahko zajema dežurstvo na delovnem mestu. Dežurstvo na delovnem mestu je čas, ko delavec na sedežu zavoda, v posamezni delovni enoti ali na gostovalnih lokacijah čaka na delo oziroma opravlja vzdrževalna, servisna, nadzorna ali podobna dela.

Pripravljenost na delo izven delovnega mesta je čas, ko je delavec na voljo delodajalcu za morebitno razporeditev na delovno nalogo. V času pripravljenosti na delo se za delovni čas šteje čas, ko delavec dejansko opravlja službo oziroma delo za delodajalca.«

Doda se novi 52a. člen, ki se glasi:

»52a. člen

(nadomestilo delavcu za uporabo lastnih delovnih sredstev)

Če delavci, zaposleni na umetniških in strokovnih delovnih mestih, na katerih je potrebna uporaba delovnih sredstev, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje umetniškega in strokovnega dela v javnem zavodu, pri delu uporabljajo lastna sredstva in je to v interesu delodajalca, imajo za njihovo uporabo pri delu na delovnem mestu pravico do denarnega nadomestila.

Delovna sredstva iz prejšnjega odstavka ter podrobnejši način izračuna nadomestil določi minister s pravilnikom.«.

32. člen

Spremeni se besedilo 53. člena, tako da se glasi:

»Delavci javnega zavoda, ki so imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen in poln delovni čas, ne smejo za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen. Ne glede na prejšnji stavek lahko zaposleni dela izven matičnega javnega zavoda le za račun tega javnega zavoda. Za zaposlenega, ki presega polno delovno obremenitev in ne gre za napotitev na delo k drugemu izvajalcu javne službe na podlagi 54b. člena, ne velja omejitev plačila delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Direktor ne sme za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v opis del in nalog delovnega mesta, ki ga zaseda oziroma izhajajo iz opisa del in nalog njihove pogodbe o zaposlitvi, za druga dela, ki sodijo v dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen, pa ne brez predhodnega pisnega soglasja sveta. Direktorju, ki v javnem zavodu v katerem je zaposlen, se iz naslova opravljanja umetniškega ali strokovnega dela, ki ne sodi v opis del in nalog delovnega mesta, ki ga zaseda, in je za opravljanje tega dela pridobil predhodno soglasje sveta, lahko poleg plače dodatno izplača plačilo do največ 20% njegove osnovne plače. Določba se smiselno uporablja za pomočnike direktorja, ki jim soglasja izdaja direktor zavoda.

Dogovor o konkurenčni prepovedi je obvezna sestavina tudi pogodbe o zaposlitvi za krajši delovni čas od polnega, določen čas, pogodbe o zaposlitvi vezane na mandat direktorja, posebne zaposlitvene pogodbe in solistične pogodbe oziroma pogodbe za individualno strokovno dejavnost, za katere ne velja splošna konkurenčna prepoved iz prvega odstavka tega člena.

Opravljanje del ali sklepanje poslov za svoj ali tuj račun v nasprotju s tem členom pomeni krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.«.

33. člen

54. člen se spremeni tako, da se glasi:

»54. člen

(delovni normativi)

»Delavci, ki opravljajo umetniške oziroma strokovne naloge so polno angažirani, če dosegajo

delovno obremenitev, ki je z delovnimi normativi določena za posamezno delovno mesto.

Delovna obremenitev se ugotavlja na podlagi strateškega načrta, programa dela, kadrovskega načrta in zasedbenega načrta. V zasedbenem načrtu se opredeli poimenska zasedba umetniškega in strokovnega kadra za izvedbo sprejetega programa dela. Strokovni vodja oziroma umetniški vodja uresničuje svojo odgovornost za strokovno delovanje zavoda z oblikovanjem zasedbenih načrtov.

Delovne normative iz prvega odstavka določi minister s pravilnikom, po skupnem posvetovanju z vodstvi javnih zavodov in z reprezentativnimi sindikati na področju kulture.«.

34. člen

Za 54. členom se dodajo novi 54a., 54b., 54c. , 54č. in 54d. člen, ki se glasijo

»54a. člen

(plača v razmerju z delovno obremenitvijo)

Delavec je upravičen do polne plače, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, pri doseganju normalne polne delovne obremenitve, ki se obračunava najmanj v šestmesečnem obdobju, zaradi razlogov organizacijske narave se lahko obračunavajo v daljšem obdobju, ki ne sme presegati dvanajstih mesecev.

Če je delavec iz razlogov pomanjkanja dela, ki ga glede na svojo usposobljenost lahko opravlja na svojem delovnem mestu, najmanj pol leta obremenjen z več kot za tretjino zmanjšano delovno obveznostjo, se mu lahko za to obdobje osnovna plača zniža do 20 %.

Če je delavec najmanj pol leta delovno obremenjen vsaj za petino bolj kot znaša normalna delovna obveznost, se mu osnovna plača za to obdobje lahko poveča do 20 %.

Preverjanje delovne obremenitve se izvede dvakrat letno in sicer v mesecu januarju in juliju. Poračun plače iz drugega in tretjega odstavka tega člena se opravi pri izplačilu plač v naslednjih šestih mesecih po mesecu v katerem se ugotovi šestmesečna nižja oziroma povečana obremenitev. Poračun sta stranki pogodbe o zaposlitvi dolžni izvesti tudi v primeru, ko delavcu delovno razmerje preneha pred izravnavo medsebojnih obveznosti.

Podlaga za določanje normalne polne delovne obveznosti delavca so delovni normativi, ki jih določi minister s pravilnikom. Postopke ugotavljanja delovne obveznosti in od njih odvisnega spreminjanja obsega plače izvaja umetniški oziroma strokovni vodja javnega zavoda.

54b. člen

(proste zmogljivosti)

Če delavec ne dosega polne delovne obremenitve iz 54. člena, ga lahko delodajalec prerazporedi na drugo delo v javnem zavodu, ki ustreza njegovi izobrazbi oziroma strokovni usposobljenosti, do polne zaposlitve.

Če delavcu znotraj javnega zavoda, v katerem je zaposlen, ni mogoče zagotoviti dela v polnem obsegu, se ga lahko začasno napoti na delo k drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe do polnega obsega dela, brez njegovega soglasja. Za drugega izvajalca javne službe se šteje tudi oseba, ki opravlja dejavnosti na način javne službe.

Začasno angažiranje pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe lahko traja

nepretrgoma največ eno leto. Delavca se lahko angažira le za istovrstno delo, za katero ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

V obdobju začasnega angažiranja pri drugem delodajalcu delavcu delovno razmerje v javnem zavodu, v katerem je zaposlen, ne preneha. Delo v drugem javnem zavodu oziroma pri drugem izvajalcu javne službe se mu všteva v obseg dela v okviru zaposlitve pri delodajalcu. Delavec pri tem ohrani polno plačo glede na skupni obseg delovne obremenitve.

Odločitev o napotitvi na delo k drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe sprejme direktor javnega zavoda, če je ugotovljeno:

- da delavec ni in nekaj časa ne bo polno zaposlen glede na delovne normative in
- da je dana potreba po angažiranju delavca s strani drugega javnega zavoda oziroma izvajalca javne službe.

Javni zavod, pri katerem je delavec zaposlen in javni zavod oziroma izvajalec javne službe pri katerem bo delavec angažiran do polne zaposlitve (delovne obremenitve), pred začetkom del, skleneta pisno pogodbo, v kateri določita medsebojne pravice in obveznosti ter pravice in obveznosti delavca. Obvezna sestavina pogodbe je višina dodatnih stroškov, ki jih bo javni zavod oziroma izvajalec javne službe, pri katerem bo delavec angažiran do polne zaposlitve, po opravljenem delu povrnil javnemu zavodu, pri katerem je delavec zaposlen. Takšen angažma delavca se šteje kot dodatni del rednega programa javnega zavoda, pri katerem je delavec zaposlen, ob že sprejetem programu dela.

V skladu z dogovorom iz prejšnjega člena mora biti delavec pisno obveščen o pogojih dela pri drugem izvajalcu, ki so neposredno vezana na delo.

Pobudo za napotitev na delo k drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe lahko poda tudi delavec sam.

54c. člen (prezaposlitev)

Če delavec na umetniškem ali strokovnem delovnem mestu zaradi psihofizičnih lastnosti, ki so pogoj za opravljanje dela na tem določenem delovnem mestu, le tega ne more več kvalitetno opravljati, mu delodajalec lahko odpove pogodbo o zaposlitvi in delavcu istočasno ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s sistemizacijo, kadrovskim načrtom in zasedbenim načrtom za drugo ustrezno delovno mesto, za katerega izpolnjuje pogoje.

Delodajalec mora primere obravnavati individualno, glede na dejanske zmožnosti zaposlenega in programske potrebe delodajalca, na podlagi načrta zaposlenosti in strokovne ocene zaposlenega. Delodajalec lahko pri tem uporabi institut preskusa zmožnosti.

Če delavec ne sprejme ponudbe delodajalca za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka tega člena ter v primeru zavrnjene ustrezne zaposlitve, delavcu preneha delovno razmerje, in nima pravice do odpravnine.

Če delodajalec delavcu ne more ponuditi sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s tem členom, mu lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi. Šteje se, da delavcu ni mogoče ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka tega člena, če ne obstaja ustrezno prosto delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje.

Ustrezna zaposlitev je zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela, za katero je imel delavec sklenjeno prejšnjo pogodbo o

zaposlitvi, in za delovni čas, kot je bil dogovorjen po prejšnji pogodbi o zaposlitvi, ter kraj opravljanja dela ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja bivanja delavca.

Delodajalec mora podati odpoved najkasneje v šestih mesecih od ugotovitve, da delavcu ni mogoče ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s tem členom. Delodajalec, ki na podlagi ugotovitve iz četrtega odstavka, odpove pogodbo o zaposlitvi, je dolžan delavcu izplačati odpravnino, do katere bi bil delavec upravičen v skladu za zakonom, ki ureja delovna razmerja, v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali razlogov nesposobnosti.

54č. člen (prekvalifikacija)

Delodajalec plesalcem pred koncem profesionalne plesne kariere ponudi podporo za prekvalificiranje. Plesalec in delodajalec namen, čas, način, pokrivanje stroškov in druge medsebojne obveznosti in pravice opredelita s pogodbo.

Individualno presojo, kdaj se šteje konec profesionalne kariere za posameznega plesalca iz prejšnjega člena, opravi strokovni oziroma umetniški vodja. Pogoji za pridobitev te pravice, je najmanj 15 let profesionalne plesne kariere.

Preverjanje se opravi na podlagi zasedbenega načrta, strokovne ocene in preverjanja usposobljenosti.

Sredstva za sofinanciranje stroškov prekvalifikacije zagotavlja ustanovitelj javnega zavoda. Sredstva se zagotovijo na posebnem računu znotraj proračuna ustanovitelja.

Po opravljeni prekvalifikaciji in ugotovitvi delodajalca, da plesalcu več v okviru programa dela in zasedbenega načrta ne more zagotoviti polne delovne obremenitve, lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi.

Pravico do možnosti prekvalifikacije imajo tudi delavci na drugih umetniških in strokovnih delovnih mestih, na katerih lahko psihofizične značilnosti, povezane s starostjo, bistveno vplivajo na zmanjšanje delovnih zmognosti za opravljanje istega dela, in sicer iz naslova aktivne politike zaposlovanja iz katere se tudi financira. Delovna mesta iz tega odstavka se opredelijo v kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti.

54d. člen (nacionalna poklicna in interna kvalifikacija)

Delavci zaposleni na delovnih mestih oziroma v poklicih na področju kulture, za katera v Republiki Sloveniji ne obstaja formalno šolsko izobraževanje, lahko delovno poklicno oziroma strokovno usposobljenost, ki je potrebna za opravljanje dela, dokaže s pridobitvijo certifikata o nacionalni poklicni kvalifikaciji (v nadaljnjem besedilu: certifikat), ki se pridobi v skladu s predpisi, ki urejajo nacionalne poklicne kvalifikacije. Certifikat omogoča opravljanje del na določeni ravni zahtevnosti in se v okviru plačnega sistema in kadrovske politike šteje enakovreden šolskemu spričevalu.

Delavci zaposleni na delovnih mestih oziroma v poklicih, za katera v Republiki Sloveniji ne obstaja formalno šolsko izobraževanje oziroma možnost pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije, s katero bi lahko dokazali delovno poklicno oziroma strokovno usposobljenosti, lahko pridobijo interno kvalifikacijo od III. do V. stopnje. Kvalifikacija velja samo za tista delovna mesta, za katero jo je delavec pridobil. Sistem dokazovanja kvalificiranosti pripravijo in izvedejo

javni zavodi samostojno, ob soglasju ministra, pristojnega za kulturo.«.

35. člen

V tretjem odstavku 55. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Minimalna delovna obremenitev za ohranitev pogodbe o zaposlitvi s polnim delovnim časom, se določi z delovnimi normativi.«.

Dodajo se novi četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»Delodajalec mora delavcu odpovedati pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, ko zaposleni dve leti zapored na delovnem mestu za katerega je sklenil delovno razmerje ne dosega polne delovne obremenitve in je na podlagi zasedbenega načrta ugotovljeno, da je ne bo dosegal še naslednje leto, niti mu ni mogoče ponuditi pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom na istem delovnem mestu oziroma s polnim delovnim časom ali s krajšim delovnim časom na drugem delovnem mestu.

Kot odpovedni razlog se šteje tudi nesposobnost javnega uslužbenca za opravljanje del in nalog na delovnem mestu za katerega ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. Nesposobnost ugotavlja direktor na podlagi zbrane delovne dokumentacije ali strokovnih ocen. Na umetniških in strokovnih delovnih mestih je možno ugotavljati sposobnost nadaljnjega opravljanja dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi tudi s preverjanjem strokovne sposobnosti znanja ali z avdicijo.

Za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi glede odpovednih rokov veljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, razen za umetniške in strokovne poklice za katere velja, da je v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca, odpovedni rok lahko največ šest mesecev. O dolžini odpovednega roka se delavec in delodajalec dogovorita s pogodbo o zaposlitvi.«.

Sedanji četrti odstavek 55. člena postane sedmi odstavek.«

36. člen

Za 55. členom se doda nov 55a. člen, ki se glasi:

55a. člen

(posebni pogoji za uveljavljanje pravice denarnega nadomestila za čas brezposelnosti)

Delavci, ki sklenejo delovno razmerje s pogodbo o zaposlitvi vezane na program javnega zavoda ali pogodbo o zaposlitvi vezane na mandat direktorja, imajo za čas brezposelnosti pravico do denarnega nadomestila pod posebnimi pogoji, določenimi s tem zakonom.

Delavci iz prejšnjega odstavka imajo, če je to zanje ugodneje, za čas brezposelnosti pravico do denarnega nadomestila v trajanju ene tretjine časa zavarovanja v delovnem razmerju za po pogodbi iz prejšnjega odstavka, vendar ne več kot eno leto.

37. člen

V prvem odstavku 62. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Ne glede na prvi stavek, lahko javni zavodi oziroma druge pravne osebe katerih programi se financirajo kot javni kulturni programi, konkurirajo za podporo kulturnih projektov, ki spadajo na področje kulturne dejavnosti, za katere niso programsko financirani, ter za projekte izobraževanja ali usposabljanja.«.

38. člen

V prvem odstavku 67. člena se črta besedilo, ki se glasi: »v okviru sistema financiranja občin«
Spremeni se tretji 67. člena, tako da se glasi:

»Na podlagi sklepa vlade iz prejšnjega odstavka se minister, pristojni organ občine in javni zavod dogovorijo o višini sredstev države, obsegu obveznosti občine ter pravice in obveznosti javnega zavoda s pogodbo iz 93. člena tega zakona. Sredstva države se izplačajo neposredno javnemu zavodu.«

39. člen

V drugem odstavku 74. člena se v oklepaju za številko 80. doda »in 81.«.

40. člen

V drugem odstavku 75. člena se za besedo »uporabo« doda besedilo, ki se glasi : »javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture za izvedbo kulturnega programa ali projekta oziroma«

41. člen

V 83. členu se v prvem odstavku, za besedno zvezo »Samozaposleni v kulturi« postavi vejica in doda naslednje besedilo, ki se glasi:
»ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene,«.

V drugem odstavku se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji stavek pravica iz prvega odstavka samozaposlenemu preneha po samem zakonu, naslednji dan, ko izpolni pogoje za starostno upokožitev.«.

Spremeni se besedilo tretjega odstavka tako, da se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki zaprosi za pravico do plačila prispevkov in izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka ter mu je bila pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna priznana v skupnem trajanju 20. let in mu do izpolnitve pogojev za predčasno upokožitev manjka največ pet let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje vse do izpolnitve pogojev za pridobitev starostne pokojnine.«.

42. člen

Spremeni se prvi odstavek 87. člena, tako da se glasi:

O zahtevi za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi odloči minister. O zahtevi o priznanju pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnih sredstev odloči minister po posvetovanju s strokovno komisijo iz 20. člena tega zakona s področja delovanja kandidata in Kulturniško zbornico.

43. člen

V III. Poglavju se doda novo 5. podpoglavje, ki se glasi:

»5. Poklicna pokojnina

92a. člen

(poklicna pokojnina baletnih plesalcev)

Za pravice in obveznosti iz pokojninskega zavarovanja veljajo predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje kolikor ta zakon ne določa drugače.

Baletni plesalec, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja, k dejanski zavarovalni dobi doda polovica, v kateri je bil vključen v poklicno zavarovanje.

Stopnja, po kateri se obračuna in plača prispevek za poklicno zavarovanje, se določi s kolektivno pogodbo, vendar znaša najmanj toliko, kot jo določa zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Baletnemu plesalcu preneha delovno razmerje do konca koledarskega leta v katerem je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do pokojnine po splošnih predpisih, ne glede na čas za katerega je sklenil pogodbo zaposlitvi. Pri tem se upošteva tudi doba s povečanjem oziroma dodana doba iz obveznega dodatnega zavarovanja oziroma poklicno zavarovanje.«.

44. člen

V peti alinei 2. odstavka 93. člena se v oklepaju za številko 74. doda "in drugi odstavek 73. člena« in pika nadomesti z vejico.

45. člen

Za prvim stavkom prvega odstavka 95. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Večletna pogodba se lahko sklene za obdobje petih let.«.

Sedanji drugi stavek postane tretji.

46. člen

V naslovu 97. člena se črta beseda »večletnih«.

V besedilu člena se besedilo »bila v letu podpisa« nadomesti »ob podpisu«, ter črta beseda »večletna«.

Javni zavodi

47. člen

V prvem odstavku 98. člena se črta besedilo: »v letih«.

48. člen

Spremeni se četrta alineja 99. člena, tako da se glasi:
»obseg, način in dinamika izplačil zagotavljanja sredstev države,«

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Način in dinamika izplačil sta odvisna od specifičnosti načina izvajanja posameznega kulturnega programa ali projekta in morata zagotavljata njegovo kontinuirano pripravo in izvedbo. Kadar je zaradi specifičnosti izvajanja kulturnega programa ali kulturnega projekta potrebno, se lahko dogovori o izplačilu predujma, ki se izplača ob prvem izplačilu in lahko znaša največ do 25% vrednosti celotne obveznosti sofinancerja. V primeru ugotovitve nenamenske uporabe predujma, jih mora izvajalec vrniti z zakonitimi zamudnimi obrestmi od izplačila dalje. Transparentnost porabe proračunskih sredstev preverjata država oziroma lokalna skupnost na podlagi letnega poročila izvedenega programa oziroma končnega poročila o izvedbi projekta,

kot tudi z drugimi instrumenti nadzora določenimi s tem ali drugim zakonom.«.

49. člen

Doda se nov 99a. člen, ki se glasi:

»99a. člen

(avtorski honorarji sofinancirani iz javnih sredstev)

Kdor prejema javna sredstva za izvajanje javnih kulturnih programov ali javnih kulturnih projektov mora pri plačilu storitev zunanjih sodelavcev spoštovati tarifni pravilnik, ki določi minimalno plačilo za posamezne vrste storitev oziroma avtorskega dela iz javnih sredstev. Tarife določi vlada z uredbo na predlog ministra, pristojnega za kulturo.

50. člen

Tretji odstavek 100. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Postopka javnega razpisa in javnega poziva se uporabljata tudi za lokalne skupnosti. Pristojnosti, ki jih ima po tem zakonu minister, jih na lokalni ravni izvršuje župan oziroma drug organ, ki je po zakonu pooblaščen zastopati in predstavljati lokalno skupnost. Ne glede na prejšnji stavek, kadar objavi javni razpis ali javni poziv občina, sprejme sklepe iz četrtega odstavka 111. člena in petega odstavka 117. člena ter odločbe iz 113. in 120. člena, na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan.«

51. člen

V prvem odstavku 102. člena se v drugi alineji pika nadomesti z vejico in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- neposredni poziv«.

52. člen

Za 102a. členom dodata nova 102b. in 102c. člen, ki se glasi:

»102b. člen

(neposredna pogodba)

Javnim zavodom in drugim izvajalcem kulturnih programov ali projektov se lahko, ne glede na ostale določbe tega zakona, ki urejajo financiranje oziroma sklepanje pogodb v javnem interesu, javna sredstva dodelijo na podlagi neposredne pogodbe, če je predmet sofinanciranja kulturni projekt ali program sofinanciran iz proračuna EU, ki je bil izbran na javnem razpisu, ki ga je izvedla institucija izven Republike Slovenije.

102c. člen

(financiranje ustanov)

Ustanovi s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, se na podlagi sprejetega programa dela, sklene neposredna pogodbo o financiranju oziroma sofinanciranju delovanja in programa dela ustanove. Za financiranje ustanov se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za financiranje javnih zavodov.«

53. člen

V 104. Členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Minister lahko do izdaje odločb iz 113. ali 120. člena tega zakona ustavi postopek javnega poziva ali javnega razpisa. Minister sprejme sklep o ustavitvi postopka, ki mora biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev mora biti utemeljena in jo je treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga prispela na javni poziv ali javni razpis se na zahtevo stranke vrne.«

54. člen

V petem odstavku 117. člena se za besedo »pravočasna« postavi vejica ter doda besedilo, ki se glasi: »ali je nepopolna,«.

Črta se šesti odstavek 117. člena.

55. člen

V prvem stavku 125. člena se vejica za besedo »odločbo« nadomesti s piko, ter črta, preostali del stavka.

PREHODNE IN KONČNA DOČBA

56. člen

(predpisi vlade in pristojnega ministra)

Izvršilni predpisi iz tega zakona morajo biti izdani najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona, razen delovnih normativov, ki morajo biti sprejeti najkasneje dve leti od uveljavitve tega zakona.

57. člen

(uskladitev delovanja javnih zavodov)

Ustanovitelji morajo uskladiti ustanovitvene akte z določbami tega zakona najkasneje v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona.

Javni zavodi morajo sprejeti ali uskladiti splošne akte s tem zakonom in ustanovitvenimi akti iz prejšnjega odstavka najkasneje v roku petnajstih mesecev od uveljavitve tega zakona, razen sistemizacije delovnih mest, ki morajo biti sprejete najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona ter splošnih aktov, ki temeljijo na delovnih normativih in ki morajo biti sprejeti najkasneje v treh mesecih, po njihovi uveljavitvi.

58. Člen

(mandati)

Obveznosti v zvezi z usklajevanjem ustanovitvenih aktov in drugih splošnih aktov javnih zavodov iz prejšnjega člena, ne vplivajo na redni iztek mandata direktorjem javnih zavodov, ki so na tem mestu ob uveljavitvi tega zakona.

Omejitev mandata direktorja iz 14. člena tega zakona se začne šteti pri prvem imenovanju po uveljavitvi tega zakona.

Svet zavoda se imenuje najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi ustanovitvenega akta iz prvega odstavka 35. člena tega zakona. Mandat članov sedanjega sveta preneha z dnem imenovanja sveta v skladu s tem zakonom in aktom o ustanovitvi iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

Če bo akt o ustanovitvi iz prvega odstavka 35. člena tega zakona določal oblikovanje

strokovnega sveta, se mola le-ta ustanoviti najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi ustanovitvenega akta. Mandat sedanjih članov strokovnega sveta zavoda poteče z imenovanjem novega strokovnega sveta. Če akt o ustanovitvi iz prvega odstavka 35. člena tega zakona ne bo določal oblikovanje strokovnega sveta, sedanjim članom strokovnega sveta preneha mandat z dnem uveljavitve novega akta o ustanovitvi.

59. člen

(konkurenčna prepoved)

Javni uslužbenci, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona sklenjeno delovno razmerje za nedoločen in polni čas, potrebuje za vsako opravljanje del ali sklepanje poslov za svoj ali tuj račun izven zavoda s področja dela zavoda, predhodno pisno soglasje direktorja. Direktor sme izdati soglasje iz prejšnjega odstavka pod pogojem, da je javni uslužbenec v tekočem letu polno zaseden v skladu s tem zakonom. Druge dejavnosti lahko izvaja pod pogojem, da s tem ne škoduje interesom zavoda.

Kršitev določb tega člena pomeni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Če direktor ne ravna v skladu s tem členom, se to šteje za enega izmed razlogov za razrešitev po 37. členu tega zakona.

60. Člen

(zaposleni na delovnih mestih priznanih izvajalcev)

Javni uslužbenci, ki so na dan uveljavitve tega zakona zaposleni na delovnih mestih priznanih ustvarjalcev, se z aneksom k pogodbi o zaposlitvi v mesecu dni od spremembe sistemizacije delovnih mest razporedijo na osnovna istovrstna delovna mesta.

Javnim uslužbencem, ki na dan uveljavitve tega zakona zasedajo delovna mesta priznanih ustvarjalcev, se prizna trajanje naziva priznani ustvarjalec do konca izteka petletnega roka naziva, od datuma zasedbe delovnega mesta priznani ustvarjalec oziroma najkasneje do razporeditve na novo delovno mesto v skladu s prvim odstavkom, v kolikor je petletni rok od zasedbe delovnega mesta priznani izvajalec že potekel.

Po prenehanju naziva se jih uvrsti v plačni razred osnovnega delovnega mesta, z upoštevanjem plačnih napredovanj, pridobljenih v času trajanja naziva, vendar pri tem ne smejo preseči najvišjega plačnega razreda osnovnega delovnega mesta.

61. člen

(zaposleni na delovnih mestih za nedoločen čas)

Zaposleni, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, se začetek obdobja za preizkus sposobnosti v času delovnega razmerja sklenjenega za nedoločen čas iz 28. člena tega zakona, šteje od uveljavitve sistemizacije, v kateri bo naveden ta pogoj.

Zaposleni, ki imajo uveljavitvi tega zakona sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas za delovno mesto za katero se bo s sistemizacijo določilo, da se lahko sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas ali solistična oziroma individualna pogodba, lahko zaposleni predlaga zaposlitev na način, kot ga ureja ta zakon za tovrstna delovna mesta, s tem da se zaposlitev za nedoločen čas spremeni v zaposlitev za določen čas.

62. člen

(zaključek javnih razpisov)

Postopki javnih razpisov, ki so bili objavljeni ob uveljavitvi tega zakona se končajo po

dosedanjih predpisih.

63. člen

Upravičenci, ki prejemajo denarno nadomestila za čas brezposelnosti, ki ga imajo v skladu 49. člena do sedaj veljavnega ZUJIKa obdržijo pridobljeno pravico do njenega izteka.

64. člen

(zaključek postopkov financiranja javnih zavodov)

Postopki financiranja javnih zavodov, ki so bili uvedeni ob uveljavitvi tega zakona se zaključijo po tem zakonu.

65. Člen

Do ustanovitve pokrajin se programi občinskih kulturnih javnih zavodov, ki so ob uveljavitvi tega zakona sofinancirani iz sredstev državnega proračuna namenjenih za kulturo, financirajo na smiselno enak način kot državni javni zavodi, vse do ustanovitev pokrajin, ki prevzamejo njihovo financiranje.

66. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih aktov)

Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10) se uskladi z določbami tega zakona v roku štirih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Uredba o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 9/04, 76/06 in 45/10) se uskladi z določbami tega zakona v roku štirih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

67. Člen

Določbe zakona, katerih izvajanje je vezano na delovne normative, se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve delovnih normativov.

68. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV, KI

1. členu

Zakon vsebuje posebne določbe urejanja delovnih razmerij na področju kulturnih dejavnosti. Glede zlorab, ki bi izhajale iz veriženja pogodb je država članica EU dolžna upoštevati omejitve Direktive sveta EU št. 1999/70/ES, z dne 28.6.1999 (Uradni list L 175, 10.7.1999; v nadaljnjem besedilu Določba 5(1) Priloge k Direktivi). Člen 3. Direktive določa zavezo, da se morajo države članice v sprejetih predpisih sklicevati na to direktivo.

2. členu

Člen sedaj veljavnega zakona povzema ključne pojme zakona in povzema njihov pomen. Dopolni se alineja, ki govori o sodelovanju nosilcev javnega interesa s civilno družbo ter popravi peta alineja.

3. členu

9. člen ZUJIKa določa dokumente s katerimi nosilci oblasti določajo javni interes za kulturo. Z dopolnitvijo tega člena se kot dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo, dodaja neposredni poziv za financiranje javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij.

4. členu

Spremenjeni 10. člen ZUJIK bo natančneje kot doslej določal naravo nacionalnega kulturnega programa, in sicer kot dokument, ki opredeljuje ključne razvojne izzive katerim se bo v njegovem štiriletnem obdobju dajalo prednost in kateri cilji bomo s tem doseženi. Že veljavni nacionalni program za kulturo se bo lahko dopolnjeval in spreminjal z namenom, da se uvede možnosti ugotavljanja ključnih projektov vezanih na sredstva evropskih skladov.

5. člen

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in agencijam urejajo predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij, predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike. Sprememba člena se predlaga z namenom uskladitve načina zagotavljanja javnih sredstev javnim skladom in agencijam, z veljavno zakonodajo, ki ureja to področje tako, da se sklicuje na predpise, ki urejajo financiranje skladov in agencij. Hkrati se ureja način začasnega financiranja v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija ne sprejme pravočasno letnega načrta oziroma programa dela. Kadar proračun ni pravočasno sprejet se to obdobje lahko podaljša do uveljavitve proračuna za tekoče leto.

6. členu

S spremembo se ustrezneje uredi podpora občinskim javnim zavodom širšega pomena. Sofinanciranje oziroma transfer sredstev občinskemu javnemu zavodu preko občinskega proračuna se je izkazal kot ovira pri učinkovitem delovanju občinskih javnih zavodov, zato je potrebna sprememba 67. člena ZUJIK, kateri sledi tudi sprememba 24. člena ZUJIK.

7. členu

Poleg že določenih oblik zagotavljanja kulturnih dobrin v javnem interesu, se dodaja še možnost podeljevanja koncesij.

8. člen

27. člen ZUJIKa neprimerno ureja osnove za izračun sredstev za izvajanje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe. Sprememba člena prinaša jasnejšo opredelitev in način izračuna stroškov, ki so razdeljeni na naslednje sklope:

- splošni stroški delovanja,
- stroške dela zaposlenih,
- stroški materiala in storitev, ki so neposredno vezani na izvajanje programa,
- stroški investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme.

Navedeni stroški predstavljajo kalkulatивne elemente, ki so namenjeni za izračun letnih sredstev, potrebnih za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe. Kalkulativni elementi, ki bodo v predpisanih normativih izhajali iz programskih sklopov, so namenjeni določitvi skupnega javnofinančnega obsega sredstev, ki se namenijo posameznemu zavodu za financiranje letne realizacije programa.

9. členu

Sprememba 31. člena je tako vsebinske kot redakcijske narave, ki sledi spremembam 27. člena ZUJIK. Sredstva za izvajanje javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe v osnovi zagotavlja ustanovitelj javnega zavoda. Poleg tega se javni zavod lahko financira tudi iz drugih javnih in nejavnih virov, ki jih pridobiva z opravljanjem svoje dejavnosti.

Odločitev o višini sredstev, namenjenih za financiranje javnih zavodov, bo izhajala iz strateškega načrta javnega zavoda in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela ter iz prioritet nacionalnega oziroma lokalnih kulturnih programov in neposrednega poziva za financiranje.

Višino sredstev namenjenih posameznemu javnemu zavodu za izvajanje javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, bo ustanovitelj, soustanovitelj oziroma večinski financer določil na podlagi kalkulatивnih elementov iz 27. člena ZUJIK, izhajajoč iz predloga letnega programa dela, upošteva pričakovanih lastnih prihodkov javnega zavoda in s kulturno politiko sovpadajoče programske posebnosti, ki omogočijo kalkulatивno izračunano vsoto spremeniti do 10 odstotkov. Javni zavod pri porabi sredstev ne bo vezan na kalkulatивne elemente, ki bodo podlaga za izračun javnih sredstev. Odločitev o višini javnih sredstev lahko vključuje tudi višino okvirnih sredstev namenjenih za financiranje programa javne službe oziroma dejavnosti, ki se izvaja na način javne službe, v večletnem obdobju.

Javnemu zavodu se bodo javna sredstva, tako kot že sedaj, dodelila v skupnem letnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda, javni zavod samostojno odločal o porabi, s katero pa mora zagotoviti polno izvedbo letno dogovorjenega programa. Javni zavod pri interni strukturi porabe sredstev ne bo vezan na kalkulatивne elemente, na podlagi katerih je financer določil skupni letni obseg javnih sredstev za financiranje. Za večjo spremembo že usklajenega programa dela pa bo potrebno predhodno soglasje ustanovitelja oziroma večinskega financerja.

Uzakonja se tudi način izvedbe dodeljevanja javnih sredstev in sicer neposredni poziv. Z neposrednim pozivom se opredelijo tudi prioritete, ki bodo vplivale na višino dodeljenih javnih sredstev ustanovitelja.

Ureja se način začasnega financiranja v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če program dela in finančni načrta javnega zavoda ne bo pravočasno sprejet. Obdobje začasnega financiranja se lahko podaljša, če proračun države ali lokalne skupnosti za tekoče leto ni pravočasno sprejet, do uveljavitve le tega.

Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski

narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Način financiranja ostaja nespremenjen.

Ureja se tudi določanje višine sredstev v primeru, ko ob določitvi višine javnih sredstev za financiranje programa javnega zavoda proračun ustanovitelja oziroma večinskega financerja še ni sprejet, kot tudi v primeru ko se med proračunskim letom sredstva proračuna, namenjena za kulturo, zmanjšajo.

10. členu

S predlagano spremembo 32. člena se na novo določajo organi javnega zavoda ter možnost ustanavljanja delovnih teles. Obvezna organa bosta odslej le direktor in svet zavoda. Novela zakona dopušča možnost, da se glede na specifike posameznega javnega zavoda omogoči tudi oblikovanje delovnih teles, ki jih bo zaradi narave dejavnosti posameznega zavoda uveljavil akt o ustanovitvi.

11. členu

Z namenom izboljšanja kakovosti vodenja javnih zavodov in njegovega vpliva na programe javnih zavodov se na ravni zakona opredeli, da bo ustanovitelj v aktu o ustanovitvi določil natančno razmejitev nalog, pristojnosti ter odgovornosti med pomočniki in direktorjem.

12. členu

Z dopolnitvijo sedanjega 34. člena se jasno opredeli, da mora direktor v prvi vrsti skrbeti za dosledno uresničevanje javnega interesa, pri vodenju javnega zavoda pa mora z javnimi sredstvi ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika.

13. členu

Direktor mora skrbeti za gospodarno ravnanje zavoda, zato se med naloge direktorja to izrecno navede. Med njegove naloge se umesti tudi sprejem zasedbenega načrta, če je direktor hkrati umetniški oziroma strokovni vodja. K aktom, ki jih sprejme direktor bo svet, kot organ nadzora, ne bo več dajal soglasij temveč le predhodna mnenja oziroma jih potrjeval, kadar to zahtevajo drugi predpisi.

14. členu

Člen določa pogoje za imenovanje direktorja. Imenovanje direktorja ostaja v pristojnosti ustanovitelja, ki mora v primeru, da ni hkrati večinski financer javnega zavoda, pred imenovanjem direktorja pridobiti predhodno soglasje večinskega financerja. Kot večinski financer je opredeljen subjekt, katerega delež sofinanciranja sredstev vezanih na splošne stroške delovanja, stroški dela zaposlenih in stroške materiala in storitev, ki so neposredno vezani na izvajanje programa predstavlja več kot 50 %. S tem bo večinskemu financerju dana možnost sodelovanja pri imenovanju direktorja, ustanovitelj pa bo moral še naprej pridobivati predhodno mnenje sveta zavoda.

Direktor se imenuje na podlagi javnega razpisa za mandat petih let, z možnostjo enkratnega zaporednega ponovnega imenovanja. Ne glede na to, pa ima organ, pristojen za imenovanje direktorja h kandidaturi na razpis možnost povabiti tudi tistega, ki zaradi dveh zaporednih kandidatur nima več pravice kandidirati. S tem se želi omogočiti kandidaturo tistemu, ki se je v času svojih mandatov izkazal za izjemnega direktorja. Postopek imenovanja se mora začeti največ devet mesecev in najmanj šest mesecev pred iztekom mandata direktorja.

15. členu

Natančneje se opredelijo razlogi za predčasno razrešitev direktorja ter jasno opredeli organ pristojen za njegovo razrešitev. Za razrešitev direktorja je nedvomno pristojen isti organ kot za

njegovo imenovanje. Predlog za razrešitev lahko poda tudi svet zavoda, njegov član ali večinski financer.

Nedoseganje pričakovanih ciljev oziroma rezultatov dela opredeljenih v strateškem načrtu, programu dela in poslanstva javnega zavoda opredeljenega v splošnih aktih zavoda ter slabih rezultatov, ki so posledica nekvalitetnega programa in njegove finančne neustreznosti, ugotavlja svet za nadzor nad izvajanjem javnih razpisov za imenovanje in razrešitev direktorjev na podlagi predloga za uvedbo razrešitev direktorja oziroma organa pristojnega za imenovanje.

16. členu

Imenovanje vršilca dolžnosti se uskladi s spremembami imenovanja direktorja. Za njegovo imenovanje bo nedvomno pristojen isti organ kot za imenovanje oziroma razrešitev direktorja javnega zavoda. Za vršilca dolžnosti bo dopuščeno imenovanje tudi osebe, ki ne bo izpolnjevala vseh pogojev za imenovanje z namenom hitrega imenovanja najprimernejšega kandidata v danem trenutku.

17. Členu

Črtanje 40. člena sledi spremembam 32. člena, ki strokovnega sveta ne določa več kot obvezni organ javnega zavoda.

18. členu

Črtanje 41. člena sledi spremembam 32. člena, ki strokovnega sveta ne določa več kot obvezni organ javnega zavoda.

19. členu

Svet zavoda bo še nadalje kot obvezen organ javnega zavoda in bo imel naravo organa nadzora. Svet bo sestavljen iz predstavnikov (so)ustanovitelja, večinskega financerja javnega zavoda in predstavnika zaposlenih. Večinski financer, ki ni ustanovitelj javnega zavoda, bo preko članov sveta, imel večji nadzor nad delovanjem javnega zavoda. Kadar je ustanoviteljica ali večinska financerka država bo v imenovanje njenih predstavnikov v pristojnosti ministra, pristojnega za kulturo. Ureditev sledi smernicam vlade in prenosom nalog povezanih z izvajanjem ustanoviteljskih pravic iz vlade na pristojna ministrstva.

Člen določa štiriletni mandat sveta ter način rednega in predčasnega prenehanja mandata. Število članov sveta in njegovo sestavo bo podrobneje določal akt o ustanovitvi zavoda, razen če bo poseben zakon za posamezno področje kulture določal drugače. Nadalje določa kdo ne more biti član sveta.

Član sveta za svoje delo odgovarja ustanovitelju oziroma večinskemu financerju. Določajose naloge sveta in pravico članov do sejin in povračila stroškov.

Glede na naravo sveta zavoda, ki bo deloval kot organ nadzora se uvedejo nekatere spremembe glede njegovih nalog:

- svet še vedno lahko predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja s tem, črta pa se tisti del besedila sedanje tretje alineje drugega odstavka 42. člena, ki določa, da lahko revizijo opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ker pristojnosti notranjega revizorja ustanovitelja urejajo Zakon o javnih financah in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski akti;
- svet bo k aktom, ki jih sprejema direktor zavoda in h katerim je do sedaj dajal soglasja podajal le še predhodna mnenja in izvajal nadzor nad izvajanjem le-teh,

- na novo se določa, da svet potrjuje letno poročilo, kar sveti dejansko že izvajajo na podlagi ustanovitvenih aktov in je v skladu z zakonom, ki ureja računovodstvo,
- črta se pristojnost odločanja o pritožbah delavcev, ki se nanašajo na pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnega razmerja, ker člani sveta v večini primerov nimajo znanj iz delovnopravnega področja. S tem, ko ne bo več dvostopenjskega odločanja in bo delavec imel možnost takojšnje sprožitve sodnega postopka pred pristojnim delovnim oziroma socialnim sodiščem, bo hitreje prišlo do končne razrešitve sporov. Tako bo tudi varnost zaposlenih večja.

20. členu

Črtanje 43. člena sledi spremembam 32. člena, ki ne določa oziroma ureja več strokovnega sveta.

21. členu

Z novelo zakona se v poglavje Posebne določbe o delovnih razmerjih in o pravicah iz delovnih razmerij v javnih zavodih na področju kulture doda vrsta novih določb, s katerimi se življenjsko regulirajo posebnosti teh razmerij samo v kulturi, ne da bi s tem spreminjali splošne predpise. Uvajajo se različne oblike zaposlovanja na področju kulture, da bi postal javni zavod organizacijska oblika, ki trajno in nemoteno služi izvajanju kulturnega poslanstva in omogočil fleksibilnost delovnih razmerij. Različne oblike zaposlovanja se razlikujejo glede na naravo zaposlitve in glede na to ali za posamezno obliko zaposlitve velja z zakonom določena konkurenčna prepoved ali se le ta svobodno dogovori med delavcem in delodajalcem.

S spremembo 45. člena se bodo na področju delovnih razmerij glede pravic in obveznosti iz delovnega razmerja delavcev uporabljali predpisi, ki urejajo delovna razmerja delavcev v javnih zavodih in kolektivne pogodbe. Opredelijo pogodb o zaposlitvi, ki bodo zaradi narave dela na področju kulture glede na predpise, ki se bodo uporabljali za ureditev delovnih razmerij, vsebovale specifične ureditve.

Za izvajanje dejavnosti oziroma poslanstva javnega zavoda se sklepajo naslednje oblike pogodb o zaposlitvi:

- pogodbe o zaposlitvi za nedoločen in določen čas,
- pogodbe o zaposlitvi vezane na mandat direktorja,
- posebna zaposlitvena pogodba namenjena izvajanju posamezne kulturne storitve oziroma projektnega dela.

22. členu

Kot nadaljevanje fleksibilnosti delovnih razmerij in specifik področja kulture se v novem 45a. členu na novo uvaja solistična oziroma individualna pogodba, pri kateri gre za zaposlitev izven sistema javnih uslužbencev. Dogovor o plači in konkurenčni prepovedi je predmet pogodbe o zaposlitvi, s tem da je določena najnižja plača, ki je vezana na plačo najnižjega tarifnega razreda za istovrstno delovno mesto v sistemu plač v javnem sektorju za katerega se pogodba sklepa. Pogodba se lahko sklene za obdobje 4 let. Glede veriženja pogodb veljajo določbe, ki urejajo zaposlitev za določen čas.

Člen omogoča pridobitev vrhunskih umetnikov in strokovnjakov, tako tujih kot domačih, ki se sedaj ne odločajo za zaposlitev v javnih zavodih s področja kulture, bi pa njihovo delo pripomoglo k vrhunskosti programov zavodov.

23. členu

46. člen, ki ureja sistemizacijo delovnih mest se uskladi s spremembami vezanimi na oblike zaposlovanja, oziroma spremembami v zvezi z zaposlovanjem, ki jih uvaja novela ZUJIK. Javni zavod mora seznaniti ustanovitelja in večinskega financerja z vsako spremembo sistemizacije.

24. členu

Z novelo zakona se uvaja »zasedbeni načrt« ki ga sprejme strokovni oziroma umetniški vodja s katerim se poimensko določi nosilce del in nalog za izvedbo sprejetega programa dela. Zasedbeni načrt bo tudi podlaga za ugotavljanje polne zaposlenosti umetniškega in strokovnega kadra.

25. členu

Nov 48. člen ureja pogodbo o zaposlitvi na umetniških in strokovnih delovnih mestih, ki se sklepajo za nedoločen čas, z obveznim preizkusnim delom ob zaposlitvi in preverjanjem sposobnosti oziroma avdicijo vsakih pet let in za katera velja zakonsko opredeljena konkurenčna prepoved.

Zaradi narave kulturno-umetniških dejavnosti za umetniški in produkcijski kader, v nekaterih izjemnih primerih pa tudi za strokovni kader, je za izvedbo programa javnih zavodov oziroma njegovega poslanstva, z namenom doseganja vrhunskost delovanja, na določeno obdobje nujno preverjanje sposobnosti zaposlenih, ki so ključnega pomena za izvedbo programa. Predpostavlja se namreč, da je v interesu javnega zavoda, da ima stalno na razpolago določen korpus ljudi. Zato zakon uvaja spremembo glede sklepanja delovnih razmerij na umetniških in strokovnih delovnih mestih, na katerih se naj bi sklepala delovna razmerja za nedoločen čas z obveznim preverjanjem strokovne sposobnosti s preizkusom oziroma avdicijo vsakih pet let. Neuspešno opravljen preizkus oziroma avdicija pomeni razlog za prenehanje delovnega razmerja.

26. členu

Sedanji 48.a člen, ki ureja prvake in vrhunske glasbenike postane 49. člen s namenom smiselne umestitve člena med nove določbe, ki urejajo delovnopravna razmerja.

27. členu

Za 48. členom se dodajo novi 48a., 48b., 48c in 48d. člen, ki urejajo preizkus sposobnosti v času delovnega razmerja sklenjenega za nedoločen čas, pogodbo o zaposlitvi za določen čas, pogodbo vezano na mandat direktorja in pogodbo vezano na izvedbo posamezne storitve oziroma projekta.

Nov 48a. člen ureja postopek ugotavljanja sposobnosti, ki jo uvaja novi 48. člen. Postopek uvede direktor s sklepom, na podlagi katerega ugotavljanje izvede komisija sestavljena izmed zaposlenih in zunanjih strokovnjakov. Podrobnejši način ugotavljanja sposobnosti uredi minister s pravilnikom. Direktor zaposlenega seznani s pisno oceno, zoper katero se lahko delavec opredeli. Pred morebitno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi se mora predhodno preveriti, ali je delavca mogoče zaposliti pod spremenjenimi pogoji ali na drugih delih. Če ta možnost obstaja, mora delodajalec delavcu ponuditi sklenitev nove pogodbe. Člen nadalje določa pravne posledice zavrnitve sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delo in za nedoločen. Postopka ugotavljanja sposobnosti ni mogoče uvesti v času porodniškega dopusta oziroma dopusta za nego in varstvo otroka ter bolniške odsotnosti delavca. V primeru, da je bil postopek ugotavljanja sposobnosti že uveden, pa nastopijo okoliščine iz prejšnjega stavka, se postopek prekine za čas obstoja teh okoliščin in se nadaljuje po vrnitvi delavca na delo. V času odpovednega roka se izvede javni razpis za zasedbo delovnega mesta, ki ga zaseda delavec, ki ni uspešno opravil preizkusa sposobnosti. Na javnem razpisu lahko sodeluje tudi delavec, ki se mu skladu s tem členom odpoveduje delovno razmerje. V primeru, da je izbran, mu ne pripada odpravnina iz naslova prenehanja delovnega razmerja.

Postopek ugotavljanja sposobnosti pa ne izključuje možnosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi tudi iz razlogov nesposobnosti pred potekom pet letnega roka iz tega člena, če so zato izpolnjeni pogoji določeni v zakonu, ki ureja delovna razmerja.

Z novim 48b. členom ureja oblike zaposlitve, za določen čas. Pogodbe o zaposlitvi se primarno sklepajo za nedoločen čas. Vendar pa je zaradi narave dejavnosti za umetniški in produkcijski kader priporočljiveje sklepanje delovnih razmerij za določen čas. V nekaterih primerih pa je to izjemoma priporočljivo tudi za strokovni kader. Kljub splošno sprejeti evropski usmeritvi, da se favorizirajo delovna razmerja za nedoločen čas, gre v večini držav za vzorec razvoja na področju uprizoritvenih umetnosti v nasprotno smer. Način zaposlovanja za določen čas omogoča možnost proste izbire najprimernejšega kadra za izvedbo posameznega projekta, da zavod lažje dosega vrhunskost delovanja. Rešitev je tudi stroškovno učinkovita in obenem povečuje možnosti zaposlovanja samostojnih ustvarjalcev na področju kulture ter tako spodbuja konkurenčnost. V primeru sklepanja pogodb o zaposlitvi za določen čas je konkurenčna prepoved prepuščena pogodbenim strankam, kar omogoča delovanje zaposlenega tudi izven matičnega javnega zavoda.

Ureditev izhajajoč iz narave kulturniške dejavnosti mora omogočati zaposlovanje za določen čas. Spremembe ne posegajo v pravno varnost zaposlenih, temveč pomenijo modifikacijo oziroma usklajitev z naravo dela v kulturnih dejavnostih. Predlagana določba, ki ureja zaposlovanje kulturne dejavnosti za določen čas z isto osebo za isto delo, je skladna z zahtevami za preprečevanje zlorab, izhajajočih iz veriženja pogodb za določen čas, kot jih navaja določba 5 Okvirnega sporazuma ETUC-UNICEP-CEEP o delu za določen čas, ki je priloga k Direktivi sveta EU št. 1999/70/ES, z dne 28.6.1999 (Uradni list L 175, 10.7.1999; v nadaljnjem besedilu Določba 5(1) Priloge k Direktivi). Določba 5(1) Priloge k Direktivi navaja naslednje ukrepe za preprečevanje zlorab, ki izhajajo iz veriženja pogodb za nedoločen čas:

- a) objektivne razloge, ki upravičujejo obnovitev takih pogodb ali razmerij;
- b) najdaljše skupno trajanje zaporednih pogodb ali razmerij za določen čas;
- c) število obnovitev takih pogodb ali razmerij.

ter obvezuje države članice, da uvedejo enega ali več navedenih ukrepov v nacionalno zakonodajo.

Sklepanje pogodb o zaposlitvi za določen čas izhaja iz narave dela na področju kulturne dejavnosti, saj je delo v umetniških ustanovah je večinoma organizirano projektno. Pogodba o zaposlitvi za določen čas je vezana na največ petih let, to je na mandat direktorja javnega zavoda. Čas trajanja sklepanja zaporednih pogodb ali razmerij je vezana na obdobje zaposlitve delavca pri delodajalca ko je delavec pri delodajalcu zaposlen najmanj 20 let, pridobi pravico do sklenitve pogodbe za nedoločen čas. Delavec, ki je zaposlen za določen čas ima pravico do višje osnovne plače, kot delavec za nedoločen čas, iz razloga nestalnosti zaposlitve, zato se uvede pravica delavca, da se sam odloči in poda pobudo za sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas. Tako se na eni strani uvaja varstvo zaposlenih na delovnih mestih na katerih se zaradi narave del, sklepajo pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Na drugi strani pa dopušča izbiro delavcu, da lahko tudi ob izpolnitvi pogojev, ki omogočajo sklenitev pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas, predlaga, da še nadalje sklepa pogodbe za določen čas, iz katerega naslova lahko še nadalje prejema višjo plačo, kot bi jo prejemal, če bi bil zaposlen za nedoločen čas. Izhajajoč iz navedenega gre za uvajanje fleksibilnosti delovnih razmerij, ne da bi s tem bilo ogroženo varstvo delavcev.

Posebna narava dela, ki je vezana na projektno organizirano produkcijo npr. za poklic dramskega igralca je implicirana že v naravi sestavljanja programa gledališke hiše. ZUJIK bo še naprej omogočal npr. direktorjem oz. umetniškim vodjem gledališč, da si lahko sestavijo umetniški ansambel, kot to ustreza njihovi viziji ne samo za posamezno gledališko sezono, temveč tudi za čas trajanja njihovega mandata 5 let. Število delovno angažiranih dramskih igralcev je tako odvisno od nabora načrtovanih uprizoritev za posamezno sezono, število zaposlenih za določen oziroma nedoločen čas in začasno delovno angažiranih pa je potrebno določiti z letnim kadrovskim načrtom. Z vidika umetniško in poslovno programske politike javnih

zavodov na področju kulture na delovno pravnem področju vodstva javnih zavodov podpreti pri zahtevnem usklajevanju protislovja med njihovo avtonomno programsko repertoarno politiko kakovostne kulturno umetniške ponudbe in poslovno nujnostjo po zagotavljanju primerne polne zaposlenosti zaposlenega osebja. Stati je treba na stališču, da struktura zaposlenih ne sme primarno določati izbire programskega repertoarja, recimo gledališča, ampak da dolgoročna umetniško programska usmeritev in srednjeročna postavitev izvajalskega programa v gledališču pove, kakšne so kadrovske potrebe ključnega dela gledališkega ansambla, to pa so predvsem igralci, strokovno usmerjevalno osebje in deloma scenski delavci. ZUJIK navaja k temu s postavitvijo naslednje povezave pri določanju programske politike kulturnih institucij: določitev strateškega programa, ki temelji na poslanstvu institucije, nato kadrovskega načrta, ki omogoča izvedbo začrtanega (srednjeročnega in letnega) programa, čemur se prilagaja tudi sistemizacija delovnih mest. Kulturna politika Slovenije v javnem sektorju sicer podpira osrednja gledališča kot javne zavode z močnim jedrom trajneje zaposlenih oseb, tudi v igralskem ansamblu, hkrati pa vodstvom dopušča, da glede na repertoarne kadrovske potrebe angažirajo igralce in druge zaposlene tudi na druge delovno pravne načine. Gibanje v navedeni smeri gledališčem olajšuje razreševanje zgoraj omenjenega objektivnega protislovja v korist umetniški produkciji in s tem v boljše zadovoljevanje javnega interesa za kulturo, s tem jih tudi približuje v Evropi prevladujoči praksi angažiranja delovne sile v gledališčih.

Obdobje do 20 let je za večino del na kulturno-umetniških področjih zadosti dolgo, da lahko zajema čas najvišjih delovnih in umetniško izraznih zmožnosti in zato tudi višjega plačila, obenem pa na podlagi dolgega preskusa odpre pot v zaposlitev za nedoločen čas ali olajša razhod med zaposlenim in javnim zavodom brez sporov. Sklepanje delovnih razmerij za določen čas do pet let na delovnih mestih terja »posebna narava dela na področju umetniške ali druge kulturne dejavnosti«, temu pa sledi višja plača.

Z novim 48c. členom se uzakonja možnost zaposlitve ožjega kroga delavcev, ki so vezana na mandat direktorja in katerih zaposlitev je vezana na njegovo zaupanje. Za pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki urejajo pravice in obveznosti delavcev, ki sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas. Nadalje člen ureja pravice, ki grede zaposlenemu po prenehanju sklenitve pogodbe o zaposlitvi vezane na zaupanje direktorja in katerih zaposlitev je vezana na njegov mandat.

Z novim 48c se ureja pogodba, ki se sklene za določen čas in za katero ne veljajo zakonsko določene omejitve ter so namenjene izvajanju posameznih kulturnih storitev ali projektov. Posamezna zaposlitvena pogodba se sklepa za čas izvedbe storitve oziroma projektnega dela. V okviru projektnega zaposlovanja se želi spodbujati tudi v zaposlovanje z namenom usposabljanja mlajših na starejše in s tem zmanjšati segmentacijo mladih na trgih, kot tudi vključevanje samozaposlenih kulturnih delavcev v obliki zaposlovanja in ne le pogodbenega angažiranja, večkrat, prekarnega dela. S tovrstnimi zaposlitvami se želi omogočiti tudi zaposlovanje v okviru sredstev evropskih skladov.

28. členu

Novi 49a. člen zakona ureja položaj priznanih izvajalcev na ravni zakona in ne več kolektivne pogodbe. Naziv priznani izvajalec se podeli za obdobje petih let, z možnostjo neomejenega ponovnega podeljevanja. Naziv se lahko podeli zaposlenim na umetniških delovnih mestih, npr. zaposlenim na delovnih mestih igralcev, baletnih plesalcev, dirigentov, pevcev, orkestrskih glasbenikov in dramaturgov. Za čas trajanja naziva priznani izvajalec se zaposlenemu poveča osnovna plača. Višina povečanja osnovne plače se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti. Novela bo, po vzgledu podobne operacije junija 2008 za prvake, ukinila tovrstna delovna mesta, na katerih je konec januarja 2013 skupaj zaposlenih 254 javnih uslužbencev (velika večina igralcev), in uvedla nazive na podlagi merjenih dosežkov. S tem se po eni strani

uvaja prvine plačila po dosežkih, po drugi strani pa zmanjša sedanja prekomerna razporeditev tovrstnih umetniških kadrov na relativno visoko plačana delovna mesta, ob praviloma enakem delu kot ga opravljajo ti kadri na osnovnih delovnih mestih. S tem se dolgoročno nekoliko zmanjša tudi javno finančna obremenitev.

29. členu

Člen ureja pogodbo o zaposlitvi direktorja in njegove pravice po prenehanju mandata, ki se razlikujejo glede na to, dali je bil pred imenovanjem že zaposlen v javnem zavodu za nedoločen čas ali ne. Gre za delovno razmerje za določen čas, za čas trajanja mandata. Delavca, ki je bil pred imenovanjem za direktorja zaposlen v istem javnem zavodu za nedoločen čas, ima ob zakonsko določenih pogojih pravico do premestitve na prosto delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi in za katero izpolnjuje predpisane pogoje. Če ni ustreznega delovnega mesta mu preneha delovno razmerje ter mu pripadajo pravice, ki jih zakon, ki ureja delovna razmerja, določa za primer odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

Direktorja, ki bo imel sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas, in bo razrešen pred potekom časa, za katerega je imenovan in ne bo šlo za razrešitev iz krivdnih razlogov, ki bi bili na strani direktorja ter mu bo zaradi razrešitve preneha delovno razmerje, bo upravičen do odpravnine, ki je usklajena z odpravninami iz zakona o javnih uslužbencih v primerih ko gre za razrešitev s položaja.

V izogib težavam, ki so se pojavljale v zvezi s podpisovanjem pogodb o zaposlitvi z direktorjem s strani sveta zavoda, se kot podpisnika pogodbe izrecno določi predsednik sveta s tem, da mora pred sklenitvijo pogodbe pridobiti predhodno mnenje k pogodbi, tako s strani ustanovitelja kot tudi večinskega financerja.

30. členu

Besedilo 52. člena ZUJIK pa se nadomesti z opredelitvijo delovnega časa, ki v določenih kulturnih dejavnostih zaradi specifik dela v kulturnih dejavnostih, navedeni v obrazložitvi k 27. in 28. členu, odstopa od običajno uveljavljenega delavnika.

Člen določa običajni delovni čas, njegovo razporeditev, uravnavanje fonda ur v primeru prerazporeditve delovnega časa. Nepretrgano opravljanje dela pri delodajalcu se zagotovi z razporeditvijo letnega delovnega časa, delom po posebnem razporedu, delom v izmenah, z nočnim delom, delom v nedeljo in praznikih, stalno pripravljenostjo, delom na domu in dežurstvom.

Efektivni delovni čas umetniških delavcev je sestavljen iz dejanskega delovnega časa in časa za osebno pripravo. V umetniških ustanovah se lahko delo organizira tudi na podlagi terminov. Delavcem na gostovanju se v efektivni delovni čas šteje čas vožnje in čas dejanskega dela. V okviru več kot dvodnevne gostovanja se delavcu za vsak dan gostovanja prizna osem ur s predpisanim razmerjem dejanskega delovnega časa in časa za osebno pripravo iz drugega odstavka prejšnjega člena.

Pri opredelitvi delovnega časa v zvezi z dežurstvom in pripravljenostjo na delo se upošteva, da se čas, ko ga mora delavec na zahtevo delodajalca prebiti na sedežu delodajalca ali katerem drugem določenem mestu v okviru dežurstva v celoti šteje za delovni čas. Medtem, ko se v primeru, ko je delavec na voljo, da se z njim kontaktira, in je ta le v »pripravljenosti«, se za delovni čas šteje samo čas, ki je povezan z dejanskim opravljanjem službe.

31. členu

Nov 52a. člen ZUJIK ureja pravico zaposlenih na umetniških in strokovnih delovnih mestih do nadomestila za uporabo lastnih delovnih sredstev, pod pogojem, da za delo uporabljajo svoja

delovna sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje umetniškega in strokovnega dela v javnem zavodu, in je to v interesu delodajalca. Delovna sredstva ter podrobnejši način izračuna nadomestil določi minister s pravilnikom. Z uveljavitvijo zakonske podlage za plačilo nadomestilo za uporabo lastnih sredstev zaposlenih, se želi v skladu s 44. člen ZDoh-2, plačilo nadomestila uveljaviti kot dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo.

32. členu

Z dopolnitvijo in spremembo 53. člena se podrobneje in jasneje ureja konkurenčna prepoved v času delovnega razmerja glede na oblike zaposlitve.

Popolna konkurenčna prepoved velja za tiste delavce, ki so zaposleni za nedoločen in poln delovni čas. Ti delavci ne smejo za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen. Lahko pa delavec dela izven matičnega javnega zavoda le za račun tega javnega zavoda, če presega polno delovno obremenitev in ne gre za napotitev na delo k drugemu izvajalcu javne službe na podlagi 54b. člena. Za takšno delo izven matičnega javnega zavoda ne velja omejitev plačila delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Zakon ureja konkurenčno prepoved direktorja ter angažma iz naslova opravljanja umetniškega ali strokovnega dela, ki ne sodi v opis del in nalog delovnega mesta, ki ga zaseda, v matičnem javnem zavodu. Ureditev se smiselno uporablja za pomočnike direktorja.

Za zaposlene za krajši delovni čas od polnega, določen čas, čas vezan na mandat direktorja posebne zaposlitvene pogodbe, na podlagi solistične pogodbe oziroma pogodbe za individualno strokovno dejavnost ter na podlagi projekta, zapisana konkurenčna prepoved ne velja, je pa dogovor o konkurenčni prepovedi obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi o kateri se dogovorita delodajalec in delavec.

Kršitev konkurenčne prepovedi, pomeni krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

33. členu

S spremembo 54. člena se vzpostavi zakonska podlaga za uveljavitev delovnih normativov v javnih zavodih na področju kulture. S tem bo dana možnost ugotavljanja delovnih obremenitev delavcev. To je nujno potrebno zaradi neenakomerne obremenjenosti zaposlenih, saj so ob istih plačnih izhodiščih nekateri preobremenjeni, medtem ko drugi skoraj nimajo delovnih obveznosti. Odgovornost strokovnih oziroma umetniških vodij javnih zavodov je, da skrbijo za enakomerno angažiranost zaposlenih oziroma, da skladno s pooblastili ukrepajo, če se dolgoročno ne da zagotoviti delovne obremenitve za polno angažiranost.

34. členu

Nov 54a. člen daje podlago za uvedbo možnosti nagrajevanja za povečan obseg dela oz. možnosti zmanjšanja plačila, če zaposleni ne dosega polne angažiranosti po sprejetih normativih in standardih. Sedaj se dejansko plačuje delovno mesto in ne konkretno opravljeno delo. Trenutna ureditev na področju plač je za vse zaposlene nestimulativna, saj prejemajo enako plačo, ne glede na obseg dela oziroma angažiranosti v programu javnega zavoda. Neenakomerna angažiranost zaposlenih ob enakih plačah pomeni odmik od nagrajevanja po delu in prispevku k programu zavoda. Glede na navedeno, so nujno potrebne spremembe v smeri pravičnega plačila za opravljeno delo, in sicer tako, da je delavec upravičen do polne plače, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, pri doseganju normalne polne delovne obremenitve, ki bo določena z normativi. Če bo delavec določeno obdobje obremenjen z več kot tretjino manj delovnih obveznosti, se mu lahko za to obdobje plača zniža za do 20 %. Če je

delavec najmanj pol leta delovno obremenjen vsaj za petino bolj, kot znaša normalna delovna obveznost, se mu plača za to obdobje lahko poveča za do 20 %. Ugotavljanje delovne obveznosti in od njih odvisnega spreminjanja obsega plače bodo izvajali strokovni oziroma umetniški vodje. Ureja se tudi način poročila plače glede na delovno angažiranost.

Seveda pa je nagrajevanje glede na dejanski obseg dela povezano še z drugimi ukrepi oziroma možnostmi, kot je možnost prerazporejanja na drugo delo v javnem zavodu, ki ustreza njegovi izobrazbi oziroma strokovni usposobljenosti, do polne zaposlitve, sklenitev pogodbe o zaposlitvi za krajši delovni čas, napotitev na delo k drugem izvajalcu javne službe,

Narava dela v javnih zavodih na področju uprizoritvenih umetnostih deloma pa tudi na drugih področjih kulture drugih kulture, je vezana na program dela oziroma repertoar v določenem obdobju oziroma sezoni. Ta okoliščina vpliva na to, da v določenem obdobju oziroma sezoni vseh umetniških oziroma strokovnih kadrov ni možno polno angažirati. Na drugi strani pa se lahko pojavi potreba po dodatni kadrovske zasedbi. Kar na eni strani povzroča, da delavcu ni mogoče zagotoviti dela v polnem obsegu, na drugi strani pa se pojavi potreba po angažiranju zunanjega umetniškega ali strokovnega kadra. Posledično temu, zavod daje polno plačo zaposlenim, čeprav niso polno angažirani, in hkrati avtorske honorarje zunanjim sodelavcem. Hkrati se lahko v drugem javnem zavodu, ki opravlja isto dejavnost, ali pri izvajalcu javne službe na istem področju pojavijo potrebe po kadrih, a kljub ne polni angažiranosti zaposlenih v nekem javnem zavodu, ki se jim v tem zavodu ne da zagotoviti polne angažiranosti, teh kadrov ne morejo angažirati drugače, kot z izplačilom avtorskega honorarja za opravljeno delo zunaj matičnega javnega zavoda.

Tako prihaja do situacij, ko financer (država ali samoupravna lokalna skupnost) isti kader istočasno dvakrat sofinancira, tako da na eni strani sofinancira njegovo plačo pri matičnem izvajalcu javne službe (čeprav pri njem ni polno angažiran), na drugi strani pa sofinancira njegov honorar pri drugem izvajalcu javne službe.

Dopolnitev zakona z novim 54b. členom sledi možnosti zagotovitve dela zaposlenim, kot tudi zakonite in racionalne porabe proračunskih sredstev. Delodajalec bo tako lahko zagotovil delavcu, ki zaradi repertoarja ali strokovnega načrta dela ne bo polno zaposlen, da ga v matičnem zavodu prerazporedi na drugo delo, ki ustreza njegovi izobrazbi oziroma strokovni usposobljenosti, do polne zaposlitve, ali pa mu priskrbi delo pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe, tako da ga napoti k njemu, ne da bi se s tem delavcu spremenil delodajalec. S tem bo delodajalec lahko zagotovil polno angažiranost zaposlenih in se izognil drugim instrumentom, kot so, znižanje plače, prenehanje delovnega razmerja s ponudbo sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom ali celo redne odpovedi delovnega razmerja iz poslovnih razlogov, in tako delavcem zagotavljal večjo zaposlitveno in socialno varnost. Začasno angažiranje pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe lahko traja nepretrgoma največ eno leto. Delavca se lahko angažira le za istovrstno delo, za katero ima pri svojem delodajalcu že sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Delovna obremenitev se ugotavlja na podlagi strateškega načrta, programa dela, kadrovskega načrta in zasedbenega načrta. V zasedbenem načrtu se opredeli poimenska zasedba umetniškega in strokovnega kadra za izvedbo sprejetega programa dela. Strokovni vodja oziroma umetniški vodja uresničuje svojo odgovornost za strokovno delovanje zavoda z oblikovanjem zasedbenih načrtov.

Odločitev o angažiranosti pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe sprejme direktor javnega zavoda, če je ugotovljeno, da delavec ni polno zaposlen glede na delovne normative in da je dana potreba po angažiranju delavca s strani drugega javnega zavoda oziroma izvajalca javne službe.

Javni zavod, pri katerem je delavec zaposlen in javni zavod oziroma izvajalec javne službe pri katerem bo delavec angažiran do polne zaposlitve (delovne obremenitve), pred začetkom del, skleneta pisno pogodbo, v kateri določita medsebojne pravice in obveznosti ter pravice in obveznosti delavca. Obvezna sestavina pogodbe je višina dodatnih stroškov, ki jih bo javni zavod oziroma izvajalec javne službe, pri katerem bo delavec angažiran do polne zaposlitve, po opravljenem delu povrnil javnemu zavodu, pri katerem je delavec zaposlen. Takšen angažma delavca se šteje kot dodatni del rednega programa javnega zavoda, pri katerem je delavec zaposlen, ob že sprejetem programu dela.

V skladu z dogovorom iz prejšnjega člena mora biti delavec pisno obveščen ob pogojih dela pri drugem izvajalcu, ki so neposredno vezana na delo.

Pobudo za angažiranje pri drugem javnem zavodu oziroma izvajalcu javne službe lahko poda tudi delavec sam.

Nov 54c. člen daje delavcu, ki je na umetniškem ali strokovnem delovnem mestu in na tem delovnem mestu zaradi psihofizičnih lastnosti, ki so pogoj za opravljanje dela, le tega ne more več kvalitetno opravljati, se mu lahko odpove pogodba o zaposlitvi s ponudbo sklenitve nove pogodbe. Šteje se, da delavca ni mogoče premestiti na tako delovno mesto, če ne obstaja ustrezno prosto delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje ali če odkloni ponujeno premestitev. Urejena je pravica do odpravnine ter posledice, če delavec ne sprejme nove pogodbe o zaposlitvi.

Z novim 54č. člen se ureja prekvalifikacija plesalcev ter delavcev na drugih umetniških in strokovnih delovnih mestih, na katerih lahko psihofizične značilnosti, povezane s starostjo, bistveno vplivajo na zmanjšanje delovnih zmožnosti za opravljanje istega dela. In sicer tako, da se plesalcem pred koncem profesionalne plesne kariere ponudi podpora za prekvalificiranje. Plesalec in delodajalec namen, čas, način, pokrivanje stroškov in druge medsebojne obveznosti in pravice opredelita s pogodbo. Pogoj za pridobitev te pravice, je najmanj 15. let profesionalne plesne kariere. Presoja, kdaj se šteje konec profesionalne kariere se za vsakega posameznega plesalca presoja individualno. Preverjanje se opravi na podlagi zasedbenega načrta, strokovne ocene in preverjanja usposobljenosti. Sredstva za sofinanciranje stroškov prekvalifikacije zagotavlja ustanovitelj javnega zavoda. Po opravljeni prekvalifikaciji in ugotovitvi delodajalca, da plesalcu več v okviru programa dela in zasedbenega načrta ne more zagotoviti polne delovne obremenitve, lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi. Pravico do možnosti prekvalifikacije imajo tudi delavci na drugih umetniških in strokovnih delovnih mestih, na katerih lahko psihofizične značilnosti, povezane s starostjo, bistveno vplivajo na zmanjšanje delovnih zmožnosti za opravljanje istega dela, in sicer iz naslova aktivne politike zaposlovanja iz katere se tudi financira.

V noveli se doda nov 54d. člen, ki zaposlenim, ki so si pridobili certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije, za potrebe zaposlovanja in plačnih razmerij certifikat prizna kot enakovreden šolskim spričevalom, kadar gre za delovna mesta, za katera v Sloveniji ni formalnega šolskega izobraževanja. Dodatno člen omogoča pridobivanje enakovrednih internih kvalifikacij, ko gre za dela, za katera bodisi še ni predvideno eksterno certificiranje ali pa je zaradi majhnega števila primerov možno domnevati, da poklici certifikati v nacionalni shemi sploh ne bodo razviti. Soglasje ministra, pristojnega za kulturo, v primerih internih kvalifikacij služi kot zunanja kontrola, da ne bi prišlo do izigravanja instrumenta. Obe rešitvi sta pomembni za delovna mesta, kjer ne obstajajo formalne možnosti pridobitve izobrazbe in kjer si osebe pridobijo delovna znanja in izkušnje z opravljanjem dela samega. To velja za celo vrsto delovnih mest, zlasti na področju scensko tehničnih delavcev ipd., vendar le do vključno VI. stopnje izobrazbe (oziroma V. stopnje pri internih kvalifikacijah).

35. členu

Predlaga se dopolnitev tretjega odstavka 55. člena ZUJIK, ki v okviru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi ureja možnost sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom, z namenom, da se določi minimalna delovna obremenitev, na podlagi katere se lahko ohrani pogodba o zaposlitvi s polnim delovnim časom. Minimalna delovna obremenitev bo določena z delovnimi normativi.

Predlaga se nov četrti odstavek 55. člena ZUJIK, s katerim se ureja situacija, ko zaposleni dve leti zapored ne dosega polne delovne obremenitve in je na podlagi zasedbenega načrta ugotovljeno, da je ne bo dosegal še naslednje leto. V tem primeru mora delodajalec preveriti ali je delavcu glede na potrebe dela v javnem zavodu, mogoče ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi ponuditi novo pogodbo o zaposlitvi z ustrežno krajšim delovnim časom in če le to ni mogoče mu mora odpovedati pogodbo o zaposlitvi.

Doda se nov peti odstavek, s katerim se urejajo roki glede redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca. Za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, s tem, da se za poklice v kulturi dopusti v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca odpovedni rok prav tako največ do šestih mesecev. Dopolnitev upošteva naravo dela in nemožnosti hipnega nadomeščanja npr. igralcev med samo sezono. Obdobje šestih mesecev omogoča nadomestitev delavca in s tem nemoteno izvedbo repertoarja.

Sedanji četrti odstavek 55. člena ZUJIK postane šesti odstavek.

36. členu

Člen ureja posebne pogoje za uveljavljanje pravice do nadomestila za čas brezposelnosti za delavce, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi vezane na program javnega zavoda oziroma mandat direktorja. Smiselno enaka vsebina je sedaj veljala v 49. členu ZUJIK za zaposlene za določen čas.

37. členu

Javni zavodi oziroma druge pravne osebe katerih programi se financirajo kot javni kulturni programi, lahko konkurirajo tudi za podporo kulturnih projektov, če gre za projekte:

- ki ne spadajo na področje kulturne dejavnosti za katere so programsko financirani,
- projekte izobraževanja ali
- projekte usposabljanja.

Pravne osebe, katerih programi se financirajo kot javni kulturni programi, lahko delujejo celostno in zaobjemajo programsko celotno področje umetnosti, lahko pa so specializirani in delujejo zgolj na enem ali dveh področjih. Kljub temu pa znotraj svoje dejavnosti občasno realizirajo projekte, ki ne sodijo na področja dejavnosti, za katero so programsko financirani. V skladu s podpiranjem vrhunskih umetniških projektov ter projektov izobraževanja in usposabljanja, ki predstavljajo dopolnilni sistem izobraževanja na področjih, kjer ni formalnega izobraževanja ali pa formalno izobraževanje teh vsebin nima v programu, se z dopolnitvijo 62. člena ZUJIK omogoči, da lahko za sofinanciranje kandidirajo tudi projekti javnih zavodov in drugih pravnih oseb katerih programi se financirajo kot javni kulturni programi, ki ne sodijo na področje primarne dejavnosti teh subjektov.

38. člen

Država v skladu z 67. členom ZUJIK občini, ki je ustanoviteljica javnega zavoda, ki presega občinski pomen oziroma zadovoljuje tudi potrebe prebivalcev sosednjih občin, in je to v javnem interesu države, zagotavlja v okviru sistema financiranja občin ustrezna dodatna sredstva. Sofinanciranje oziroma transfer sredstev občinskemu javnemu zavodu preko občinskega

proračuna se je izkazal kot ovira pri učinkovitem delovanju občinskih javnih zavodov. Zato se spreminja 67. Člen ZUJIK in posledično temu sledi sprememba tega člena.

39. člen

Predlagani člen je redakcijske narave in pomeni usklajitev z določbami ZUJIK v zvezi s podeljevanjem statusa delovanja v javnem interesu na področju kulture, na podlagi katerih lahko poleg društev pridobijo ta status tudi druge zasebno pravne osebe (zavod, zadruga, ustanova). Status jim omogoča pridobitev javne kulturne infrastrukture v upravljanje.

40. členu

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture lahko odda infrastrukturo ali njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov in je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja. Izkazalo se je, da je ureditev pomanjkljiva, ko so izvajalci kulturnih programov in projektov javni zavodi, javne agencije in javni skladi s področja kulture, zato se besedilo člena dopolnjuje.

41. členu

Uvaja se nov pogoj za pridobitev pravice do plačila prispevkov. Samozaposleni v kulturi mora za pridobitev te pravice izpolnjevati pogoj rezidentstva v RS za davčne namene s ciljem enakopravnega in pravičnega obravnavanja vseh samozaposlenih na področju kulture. Celotne prihodke posameznega samozaposlenega lahko preverjamo le v primeru, da so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene. Pristojni davčni organi Republike Slovenije lahko pridobivajo podatke o dohodkih posameznika, ki jih je dosegel v tujini le pod pogojem, da je posameznik rezident Republike Slovenije za davčne namene. Zato, se predlaga vezanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna na rezidentstvo v RS za davčne namene. Sicer so posamezni samozaposleni neenakopravno obravnavani in tisti, ki niso rezidenti za davčne namene v RS so kaj hitro v privilegiranem položaju, saj ni mogoče ugotavljati njihovega cenusa in tako lahko prihaja v nekaterih primerih tudi do neupravičenega plačevanja prispevkov. Poleg tega nerezidenti RS za davčne namene v državni proračun, iz katerega se pokrivajo sredstva za plačevanje prispevkov za socialno varnost, ne prispevajo svojega deleža, tako kot to prispevajo rezidenti RS za davčne namene.

Pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna preneha po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za starostno upokožitev. Posameznik bo, ne glede na izpolnjevanje pogojev za upokožitev, še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čimer se sledi ciljem, ki jih narekujejo drugi zakoni s področja zaposlovanja. To pa bo omogočala uvajanje drugih ukrepov, za samozaposlovanje oziroma zaposlovanje.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka uskladijo s spremembami pokojninske zakonodaje. Pogoji za pridobitev pravice za daljše obdobje brez preverjanja sledi načelom zakona, da je namenjena tistim, katerih delo pomeni izjemen kulturni prispevek v ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskega potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če je delo samozaposlenega pomenilo prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic. Zato se pri vstopnem pogoju upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek.

42. členu

Z namenom odpravljanja administrativnih ovir in skrajševanja postopkov se uvaja sprememba v postopkih vpisa v razvid samozaposlenih. Tako bo vpis v razvid izveden na podlagi odločbe

ministra, pristojnega za kulturo, ne da bi zato potreboval predhodno mnenje strokovnih komisij. Bo pa strokovna komisija še vedno podajala mnenja v postopkih podelitve pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna.

43. členu

V III. poglavju se doda novo 5. podpoglavje z naslovom »5. Poklicne pokojnine« ter nov 92. člen s katerim se podrobneje ureja poklicna pokojnina baletnih plesalcev. Baletni plesalci ki so deležni pravice do poklicnega pokojninskega zavarovanja zavarovalne dobe s povečanjem, vendar pa je predlagana dodatna doba, ki se prišteje k dejanski zavarovalni dobi, to je $\frac{1}{4}$ obdobja v katerem je bil zavarovanec vključen v obvezno dodatno zavarovanje, zanje premalo. Plesalci zaradi svojih psihofizičnih obremenitev kaj kmalu ne morejo opravljati svojega dela na zahtevani kakovostni ravni in jih zato več ni upravičeno vključevati v program. V praksi se zato dogaja, da enostavno niso dejavni, četudi imajo nekateri posamezniki delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas. Plesna kariera plesalcev, še posebej baletnih, se praviloma začne okoli dvajsetega leta in statistično povprečno konča med 35. in 40. letom starosti, odvisno od individualnih zmožnosti. Zato je v interesu kakovosti plesnih ansamblov in tudi zaradi zagotovitve vzgoje domačih plesalcev potrebno razviti serijo instrumentov, ki jim bodo ob polni življenjski dobi omogočili prehod na druge aktivnosti. Zato se predlaga, da se baletnemu plesalcu, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja, k dejanski zavarovalni dobi doda polovica, v kateri je bil vključen v poklicno zavarovanje. Stopnja, po kateri se obračuna in plača prispevek za poklicno zavarovanje, se določi s kolektivno pogodbo, vendar znaša najmanj toliko, kot jo določa zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Uvaja se upokojitve baletnih plesalcev, ki so pridobili pravico do pokojnine po splošnih predpisih, pri čemer se upošteva tudi doba s povečanjem oziroma dodana doba iz obveznega dodatnega zavarovanja oziroma poklicno zavarovanje. Ta instrument izhaja iz narave dela in z njimi povezane psihofizične lastnosti, ki so potrebne pri izvajanju poklica baletnega plesalca. Na drugi strani se mora omogočiti zaposlovanje mladih baletnih plesalcev in s tem zagotoviti tako njihovo zaposljivost kot tudi nemotene izvedbe kvalitetnega programa javnega zavoda. Delodajalec baletnim plesalcem nudi tudi ugodnosti iz naslova plačevanja zavarovanja za pokojninske dobe s povečanjem iz zgoraj naštetih razlogov povezanih z naravo dela. Določitev trenutka upokojitve izhaja tako iz zaposlitvenih razlogov mladih, kot psihofizičnih lastnosti posameznika – baletnika. Določba izhaja tudi iz enakega obravnavanja vseh zaposlenih na baletnih plesalcev, tako da so glede na osnovne okoliščine vsi baletni plesalci v primerljivem položaju in enakopravno obravnavani.

44. členu

Gre za redakcijski popravek.

45. člen

Besedilo člena, ki ureja večletne pogodbe se dopolni z določitvijo najdaljšega obdobja sklenitve večletnih pogodb.

46. člen

Sprememba 97. člena sledi gospodarskim in finančnim razmeram, ko se sredstva proračuna ne manjšajo le z novim proračunskim letom, temveč že rebalansi proračuna za tekoče leto drastično posegajo na sredstva zagotovljena za posamezno področje. Zato mora biti dana možnost sprememb pogodb v javnem interesu ne le v primeru večletnih, temveč tudi letnih pogodb.

47. členu

Sprememba 98. člen izhaja iz istega temelja, kot sprememba 97. člena ZUJIK.

48. členu

Pristopi se k dopolnitvi zakona s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede specifikke kulturnega programa oziroma projekta, ter poplačila umetniških in strokovnih kadrov vključenih v kulturne projekte in programe, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. S tem se omogoči nemoteno delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačila posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost in nemotenega prevzemanja drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine 25% vrednosti sofinanciranega deleža. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti, pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi, kjer so evropske institucije že uvedle predplačila za financirane kulturnih programov in projektov (razpisi Izvajalske agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura.) .

Predplačila se uvedejo kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. Z uvedbo predplačil se ne odstopa od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev, saj se uvaja kontrola na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta. S tem ima financer popoln pregled nad porabo sredstev. V primeru, da se ugotovijo nepravilnosti, se na podlagi pogodbenih določil za izplačana sredstva, ki niso bila namensko porabljena, zahteva vračilo.

49. členu

Člen uvaja tarifni za avtorske honorarje in storitve zunanjih sodelavcev izvajalcev kulturnih programov oziroma projektov, ki prejemajo javna sredstva. S tem se želi doseči ustrezno vrednotenje avtorskega dela.

50. člen

Z dopolnitvijo člena se odločanje v postopkih javnih pozivov in javnih razpisov uskladi s 67. členom Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 27/08-Odl.US, 76/08, 100/08-Odl.US, 79/09, 14/10-Odl.US, 51/20, 84/20-Odl.US)) in z Zakonom o splošnem upravnem postopku, ki določata, da na prvi stopnji odloča občinska uprava, na drugi stopnji pa župan. S tem bo v postopkih dodeljevanja sredstev občinskih proračunov za sofinanciranje kulturnih projektov oziroma programov dovoljena pritožba, tako kot velja za javne razpise na drugih področjih. Ostale pristojnosti, ki jih ima minister v postopkih javnih razpisov, kot je sprejem sklepa o začetku postopka javnega poziva ali razpisa, imenovanje strokovnih komisij in drugo, pa ostaja še naprej v pristojnosti župana.

51. členu

102. člen se dopolnjuje z uvedbo zakonske podlage za neposredni poziv javnim zavodom, kot tudi usklajuje z že uzakonjenim neposrednim pozivom iz 103. Člena ZUJIK.

52. členu

Novi 102b. člen predvideva sklenitev neposredne pogodbe o sofinanciranju izvajalcem kulturnih programov ali projektov iz izvajalci, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, brez potrebnega novega javnega razpisa, saj so že na ravni EU šli preko faze javnega razpisa in preverjanja pogojev ter ocenjevanja programa projekta.

Z novim 102c. členom se sistemsko uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, neposredno pogodbo sicer ureja že zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012. Ker pa je to zakon na letni oziroma dvoletni ravni, je ta ureditev za delovanje ustanov nesigurna in nesistematična, zato se to uredi v sistemski zakonodaji za področje kulture.

53. členu

Predlagana dopolnitev 104. Člena ZUJIK omogoča zakonsko podlago za ustavitev javnih pozivov oziroma razpisov do izdaje odločb iz (do vročitve odločb izdanih na podlagi) 113. ali 120. člena zakona iz utemeljenih razlogov, kot je npr. zmanjševanje proračunskih sredstev zaradi finančne situacije v kateri se je znašla Slovenija. Sklep o ustavitvi postopka bo moral biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev, ki bo morala biti utemeljena in jo bo treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Stranke, ki so podale vlogo na javni poziv ali javni razpis se na zahtevo stranke vrne.

54. členu

Predzadnja novela ZUJIK-C (Uradni list RS, št. 22/10) je v postopkih javnih razpisov uvedla dopolnjevanje formalno nepopolnih vlog. Po uveljavitvi te novele in na podlagi izvajanja javnih razpisov se je pokazalo, da možnost dopolnjevanja vlog podaljšuje proces odpiranja vlog in s tem dolžino celega postopka. V fazi dopolnjevanja vlog je zajet:

- čas priprave pozivov na dopolnitev (odvisen je od števila nepopolnih vlog, prispelih na javni poziv),
- čas vročanja pozivov prijaviteljem (ki je lahko do 18 dni – vključuje čas vročanja pošte in rok v katerem mora prijavitelj dvigniti poziv na pošti),
- čas od vročitve poziva prijavitelju do oddaje dopolnitve vloge (5 dni),
- čas poštne dostave dopolnitve (do 3. dni),
- pregled prispelih dopolnitev (odvisno od števila dopolnitev).

Na podlagi postopkov, da je bil čas porabljen za dopolnjevanje vlog od 19 do 43 dni, kar je odvisno od števila vlog ter vsebinske zahtevnosti razpisa. Faza odpiranja vlog vpliva tudi na čas zaključka javnih razpisov in posledično temu kasnejšega podpisovanja pogodb o financiranju, zlasti pri javnih razpisih na katerih je število prijaviteljev večje in na katerih se prijavljajo obsežnejši projekti. To pa pomeni, da izvajalci javnih kulturnih programov, predvsem večjih, ne dobijo pravočasno sredstev in se s tem pod vprašaj postavi izvedba marsikaterega projekta.

Z namenom pospešitve in odprave administrativnih ovir se predlaga ukinitve možnosti dopolnjevanja vlog po preteku razpisnega roka za oddajo vlog.

55. členu

Sedanje besedilo 125. člena onemogoča, da bi v okviru nadzora, ki ga izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo oziroma pristojni organi lokalnih skupnosti, nad izvrševanjem obveznosti javnih zavodov oziroma pogodbenih obveznosti izvajalcev javnih kulturnih programov, predstojnik kot pooblaščen osebo imenoval področne svetovalce. Zato se predlaga črtanje dela besedila prvega stavka 125. člena, ki to onemogoča.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

56. členu

Določba zavezuje vlado in pristojno ministrstvo, da v roku enega leta od uveljavitve tega zakona, izda potrebne podzakonske predpise.

57. členu

Člen določa enoletni rok, v katerem morajo ustanovitelji javnih zavodov uskladiti ustanovitvene akte z določbami tega zakona ter roke za uskladitev splošnih aktov javnega zavoda.

58. členu

Člen določa iztek mandata sedanjih direktorjev, ter začetek štetja zaporednih mandatov direktorjev, ki bodo imenovani po uveljavitvi tega zakona. Nadalje določa roke za imenovanje novih članov ter prenehanje mandatov sedanjim članom sveta oziroma strokovnega sveta.

59. členu

Člen ureja prehodno ureditev izvedbe javnih razpisov za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov, ki so že objavljeni v času uveljavitve tega zakona.

60. členu

Člen določa prehodno ureditev za zaposleni na delovnih mestih priznanih izvajalcev, ki sedanjih priznanih ustvarjalcev ne diskriminira v primerjavi z bodočimi nosilci takega naziva.

61. členu

Člen določa rok za uskladitev Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10).

62. členu

Določbe zakona, katerih izvajanje je vezano na delovne normative, se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve delovnih normativov.

63. členu

Člen določa uveljavitev zakona.

BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa javni interes za kulturo, organe, ki so zanj pristojni in odgovorni ter mehanizme za njegovo uresničevanje.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi imajo po tem zakonu naslednji pomen:

- javni interes na področju kulture je interes za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin na državni in lokalnih ravneh, ki se uresničuje z zagotavljanjem pogojev zanje (v nadaljnjem besedilu: javni interes za kulturo);
- nosilci javnega interesa so pristojni organi (Državni zbor Republike Slovenije, Vlada Republike Slovenije, ministrstva, organi lokalnih oblasti) in osebe javnega prava (javni skladi, javne agencije), na katere je z javnim pooblastilom preneseno izvajanje posameznih nalog. Nosilci javnega interesa izvajajo svoje naloge v sodelovanju s civilno družbo, ki jo predstavljajo nacionalni svet za kulturo in sveti lokalnih skupnosti, Kulturniška zbornica Slovenije in strokovne komisije ministra oziroma pristojnega organa lokalnih skupnosti;
- nacionalni oziroma lokalni program za kulturo je strateški dokument razvojnega načrtovanja države oziroma lokalne skupnosti, ki postavi cilje in prioritete kulturne politike;
- kulturna dobrina je kulturni proizvod ali storitev, ki je namenjena zadovoljevanju človekovih potreb na področju kulture;
- javna kulturna dobrina je tista kulturna dobrina, ki jo v javnem interesu zagotavlja država oziroma lokalna skupnost kot javno službo oziroma v obliki podpore posamičnim kulturnim projektom;
- javni kulturni program je kulturna dejavnost izvajalcev, ki niso javni zavodi, pa jo država oziroma lokalna skupnost zagotavlja/financira na primerljiv način kot javne zavode;
- kulturni projekt je posamična aktivnost kulturnih izvajalcev (izdaja knjige, obnova kulturnega spomenika, gledališka predstava, koncert, štipendija ipd.), ki jo financira država oziroma lokalna skupnost;
- financiranje pomeni, kadar se uporablja samostojno, tako financiranje kot sofinanciranje;
- javna kulturna infrastruktura so nepremičnine in oprema, namenjeni kulturi;
- samozaposleni v kulturi so osebe, ki samostojno kot poklic opravljajo kulturno dejavnost in so kot taki registrirani v posebnem razvidu pri ministrstvu, pristojnem za kulturo.

9. člen (dokumenti, ki določajo javni interes za kulturo)

Javni interes za kulturo se določa z zakoni ter z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo.

Javni interes iz prejšnjega odstavka se udejanja predvsem na podlagi

- letnih izvedbenih načrtov nosilcev javnega interesa iz 22. člena tega zakona,
- javnih razpisov in javnih pozivov za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov,
- aktov o ustanovitvi javnih zavodov, njihovih strateških načrtov in letnih programov dela,
- javnih razpisov za oddajo javne kulturne infrastrukture,
- upravnih odločb.

10. člen

(nacionalni program za kulturo)

Nacionalni program za kulturo je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz zgodovinsko doseženega položaja kulture in s katerim se ugotovi vlogo kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanj, opredeli področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničenje ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje.

Nacionalni program za kulturo predvidi usmeritve na področju investicij ter pravne, finančne in organizacijske usmeritve, ki so potrebne za njegovo uresničenje na državni in lokalnih ravneh.

Nacionalni program za kulturo se sprejema za obdobje štirih let, pri čemer vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.

23. člen

(financiranje javnih skladov oziroma javnih agencij)

Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom ali javnim agencijam na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega sklada oziroma javne agencije določi ustanovitelj v skladu s potrjenim programom dela in letnim izvedbenim načrtom.

24. člen

(načini uresničevanja javnega interesa)

Država in lokalne skupnosti uresničujejo javni interes za kulturo po tem zakonu zlasti:

- z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin,
- z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture.

Država uresničuje javni interes za kulturo tudi

- z zagotavljanjem enotnosti delovanja javne službe,
- s podpiranjem občin, ki so ustanoviteljice občinskih javnih zavodov širšega pomena,
- s podeljevanjem statusa organizacije v javnem interesu na področju kulture,
- z registracijo samozaposlenih v kulturi v razvidu ministrstva, pristojnega za kulturo,
- s priznavanjem socialnih pravic (prispevek za plačilo socialnega in zdravstvenega zavarovanja in republiška priznavalnina).

26. člen

(oblike zagotavljanja javnih kulturnih dobrin)

Kadar je v javnem interesu potrebno zagotavljati javne kulturne dobrine trajno in nemoteno, jih zagotavlja država oziroma lokalna skupnost neposredno ali tako, da ustanovi javni zavod na področju kulture.

Javne kulturne dobrine iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo kot javne službe ali pod enakimi pogoji in na način, ki velja za javno službo.

Pod enakimi pogoji in na način javne službe se zagotavljajo tudi tiste javne kulturne dobrine, ki jih na podlagi večletnega javnega kulturnega programa drugih kulturnih izvajalcev financira

država oziroma lokalne skupnosti.

Kadar gre za dejavnost, ki jo je potrebno zaradi njene posebne narave določiti za javno službo, to uredi področni zakon.

27. člen **(osnove za izračun)**

Osnove za izračun sredstev za izvajanje javne službe so:

- splošni stroški delovanja,
- stroški za plačilo dela v skladu s kadrovskim načrtom,
- programski materialni stroški,
- stroški investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme.

Podrobnejšo metodologijo za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na posameznem področju, določi vlada z uredbo.

31. člen **(financiranje javnih zavodov)**

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo njihovi ustanovitelji oziroma soustanovitelji. Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Poleg tega se javni zavodi financirajo tudi iz nejavnih virov, ki jih izvajalci pridobivajo z opravljanjem javne službe in z opravljanjem drugih dejavnosti. Pri tem opravljanje drugih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe.

Če je več občin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev.

Javna sredstva iz tega člena se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda določi ustanovitelj, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela.

Javni zavod dobi javna sredstva v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda samostojno odloča.

32. člen **(organi javnega zavoda)**

Organi javnega zavoda so:

- direktor,
- svet,
- strokovni svet.

33. člen **(direktor)**

Javni zavod zastopa, predstavlja in vodi direktor. Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se

lahko funkcija direktorja poimenuje tudi drugače.

Akt o ustanovitvi lahko določa, da ima javni zavod za posamezna področja (vodenje strokovnega dela, finančne in pravne zadeve ipd.) tudi pomočnike direktorja in uredi način njihovega imenovanja ter njihove naloge in pristojnosti.

Kadar to zahteva velikost javnega zavoda ali raznovrstnost njegovih dejavnosti lahko akt o ustanovitvi določi, da vodi javni zavod namesto direktorja uprava, ki jo sestavljajo predsednik in eden ali več članov. V tem primeru akt o ustanovitvi določi medsebojna razmerja med člani uprave, način odločanja uprave, zastopanje javnega zavoda ter odgovornost za zakonitost in strokovnost dela javnega zavoda. Če posameznemu članu uprave preneha mandat pred potekom roka, se imenuje nov član, vendar samo do izteka mandata uprave. Za upravo se smiselno uporabljajo vsi členi tega zakona, ki se nanašajo na direktorja.

34. člen **(skrbnost in odgovornost direktorja)**

Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

35. člen **(naloge direktorja)**

Naloge direktorja so:

- organizira delo javnega zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema kadrovski načrt,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda,
- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
- in druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet javnega zavoda.

Strateški načrt iz prvega odstavka tega člena je dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, program dela pa je njegov letni izvedbeni načrt, katerega sestavni del je finančni načrt.

36. člen **(imenovanje direktorja)**

Direktorja imenuje na podlagi javnega razpisa ustanovitelj javnega zavoda po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta za dobo petih let z možnostjo ponovnih imenovanj. Poleg javnega razpisa lahko ustanovitelj javnega zavoda povabi posamezne kandidate tudi

neposredno.

Za direktorja je lahko imenovan, kdor strokovno pozna področje dela javnega zavoda in ima vodstvene sposobnosti. V primeru, da ima javni zavod v skladu z drugim odstavkom 33. člena tega zakona za vodenje strokovnega dela pomočnika direktorja, je lahko za direktorja javnega zavoda imenovan tudi, kdor ima vodstvene izkušnje.

Mnenje iz prvega odstavka tega člena ni omejeno na kandidata po ustanoviteljevem izboru.

Če svet oziroma strokovni svet ne da mnenja iz prejšnjega odstavka v 30 dneh, se šteje, da je mnenje pozitivno.

Če je ustanovitelj javnega zavoda država, opravi razpis in imenuje direktorja minister. Če je ustanovitelj javnega zavoda lokalna skupnost, opravi javni razpis in imenuje direktorja pristojni organ lokalne skupnosti, razen če zakon, ki ureja posamezno področje kulture, ne določa drugače.

Če ima javni zavod poleg ustanovitelja tudi soustanovitelje, izpelje postopek imenovanja ustanovitelj, kjer ima javni zavod svoj sedež. Za imenovanje direktorja je potrebno soglasje soustanoviteljev, ki zagotavljajo več kot polovico javnih sredstev za delovanje javnega zavoda.

37. člen (razrešitev direktorja)

Poleg razlogov, določenih v predpisih o javnih zavodih, se lahko direktorja javnega zavoda predčasno razreši tudi zaradi bistvenih sprememb, kot sta bistveno spremenjena dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen, ali zaradi prenosa ustanoviteljstva. V tem primeru se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo predčasno razrešitev iz ostalih razlogov.

V primeru prenosa soustanoviteljstva je predčasna razrešitev direktorja dopustna samo, če gre za prevzemnika, katerega delež presega polovico javnih sredstev, ki so potrebna za delovanje javnega zavoda.

38. člen (vršilec dolžnosti)

Če direktorju predčasno preneha mandat in se ne izpelje redni postopek imenovanja, imenuje ustanovitelj vršilca dolžnosti, vendar največ za eno leto.

Ustanovitelj imenuje vršilca dolžnosti tudi v primeru, da je bil izpeljan javni razpis za imenovanje direktorja, pa se ni nihče prijavil oziroma nihče izmed prijavljenih kandidatov ni bil izbran.

40. člen (strokovni svet)

Zavod ima strokovni svet, ki ima naslednje naloge:

- spremlja in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko njegovega ustanovitelja,
- ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen,
- obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje direktorju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj,

- daje predhodno mnenje ustanovitelju k imenovanju in razrešitvi direktorja javnega zavoda,
- daje predhodno mnenje k zavodski kolektivni pogodbi,
- daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- druge zadeve, določene z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

41. člen **(sestava)**

Strokovni svet sestavljajo posamezniki, ki lahko s svojimi strokovnimi oziroma poslovnimi izkušnjami in javnim ugledom prispevajo k boljšem delovanju javnega zavoda. Eno tretjino članov strokovnega sveta izvolijo zaposleni, pri čemer je najmanj eden izvoljen izmed vseh zaposlenih, ostali pa, kolikor je predstavnikov delavcev več kot eden, izmed tistih, ki opravljajo dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen. Preostale člane strokovnega sveta predlagajo Kulturniška zbornica Slovenije, društva oziroma druge organizacije s področja dela javnega zavoda izmed strokovnjakov ali uporabnikov. Katera so ta društva oziroma organizacije, ugotovi akt o ustanovitvi javnega zavoda.

42. člen **(svet)**

Javni zavod ima svet, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenuje ustanovitelj, in predstavniki delavcev zavoda, ki imajo najmanj enega člana in največ do ene tretjine članov v svetu zavoda.

Svet ima naslednje naloge:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnem načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- odloča o pritožbah delavcev, ki se nanašajo na pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnega razmerja,
- opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se podrobneje določi sestavo in način delovanja sveta.

43. člen **(izjeme glede organov javnega zavoda)**

Ne glede na 32. člen tega zakona ima zavod z manj kot 20 zaposlenimi direktorja in svet.

Svet iz prejšnjega odstavka opravlja naloge strokovnega sveta iz 40. člena in sveta iz 42. člena tega zakona.

Svet iz tega člena sestavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev zavoda in predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti.

45. člen

(splošni predpisi)

V javnih zavodih na področju kulture se glede odločanja o delovnih razmerjih in z njimi povezanimi pravicami in obveznostmi delavcev uporabljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja, in kolektivne pogodbe za javne uslužbence, kolikor ta zakon ne določa drugače.

Določbe zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev, in se nanašajo na odločanje o pravicah in obveznostih ter odgovornostih iz delovnega razmerja javnih uslužbencev, sistemizacijo in kadrovske načrte ter premestitev zaradi delovnih potreb (brez soglasja) znotraj istega organa, se smiselno uporabljajo tudi za javne zavode na področju kulture, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS št. U-I-35/04-11, Uradni list RS, št. 7/07)

Določbe tega zakona glede urejanja delovnih razmerij se, razen prejšnjega odstavka, smiselno uporabljajo tudi za druge pravne osebe s področja kulture.

46. člen (sistemizacija delovnih mest)

V aktu o sistemizaciji delovnih mest so v skladu z notranjo organizacijo določene vrste delovnih mest, potrebnih za izvajanje javne službe in drugih dejavnosti javnega zavoda, ki so v skladu z namenom, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen.

Kadar to terja posebna narava dela na področju umetniške ali druge kulturne dejavnosti, se v sistemizaciji lahko določijo delovna mesta, za katera se delovna razmerja sklepajo za določen čas, ki ne sme biti daljši od trajanja mandata direktorja oziroma ne več kot pet let. Delovno razmerje za določen čas se sme z isto osebo za isto delo skleniti zaporedoma največ trikrat, katerih neprekinjen čas trajanja pa ne sme biti daljši od desetih let. Šest mesečna ali krajša prekinitev ne pomeni prekinitve neprekinjenega desetletnega obdobja iz prejšnjega stavka.

V sistemizaciji se določijo delovna mesta s krajšim delovnim časom od polnega. V sistemizaciji delovnih mest ni potrebno opredeliti občasnih potreb po delu, za katere je dovolj, da so predvidene v kadrovskem načrtu javnega zavoda.

47. člen (zasedba delovnega mesta)

Sistemizirana delovna mesta se lahko zasedejo samo v skladu s kadrovskim načrtom.

48. člen (delovna razmerja za določen čas)

Delavcem, ki sklenejo delovna razmerja po drugem odstavku 46. člena tega zakona, se lahko v pogodbi o zaposlitvi določi višja osnovna plača kot je s predpisi določena za delovna mesta, za katera se sklepa delovna razmerja za nedoločen čas. Višino osnovne plače se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti kolikor gre za minimum, ki pripada zaposlenemu za določen čas zaradi nestalnosti zaposlitve.

48.a člen (prvak in vrhunski glasbenik)

Javni zavodi lahko skladno z merili o izrednih dosežkih podelijo zaposlenim na delovnih mestih igralcev, opernih solo pevcev in baletnih solo plesalcev naziv prvak, na delovnih mestih

instrumentalnih glasbenikov pa naziv vrhunski glasbenik.

Naziv se podeli za dobo petih let in se ga lahko podeli ponovno.

Kot merila o izrednih dosežkih se upoštevajo predvsem prejete slovenske in tuje nagrade in priznanja ter število in kakovost umetniških poustvaritev v določenem obdobju v Republiki Sloveniji in v tujini. Podrobnejša merila predpiše minister.

Ne glede na drugi odstavek tega člena se naziv lahko podeli trajno, če ga je nosilec pridobil dvakrat zaporedoma in je v času trajanja naziva dosegel starost vsaj 50 let, baletni solo plesalec pa vsaj 35 let.

Za čas trajanja naziva prvak ali vrhunski glasbenik se zaposlenemu poveča osnovna plača. Višina povečanja osnovne plače se določi s kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti.

49. člen **(posebni pogoji za uveljavljanje pravice denarnega nadomestila za čas brezposelnosti)**

Delavci, ki sklenejo delovno razmerje za določen čas po drugem odstavku 46. člena tega zakona, imajo za čas brezposelnosti pravico do denarnega nadomestila pod posebnimi pogoji, določenimi s tem zakonom.

Delavci iz prejšnjega odstavka imajo, če je to zanje ugodneje, za čas brezposelnosti pravico do denarnega nadomestila v trajanju ene tretjine časa zavarovanja v delovnem razmerju za določen čas, vendar ne več kot eno leto.

50. člen **(delovno razmerje direktorja)**

Direktor sklene delovno razmerje za določen čas, za čas trajanja mandata.

Delavca, ki je bil pred imenovanjem za direktorja zaposlen v istem javnem zavodu za nedoločen čas, se po prenehanju funkcije premesti v skladu s sistemizacijo delovnih mest in kadrovskim načrtom na prosto delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi in za katero izpolnjuje predpisane pogoje.

Pravice in dolžnosti delodajalca v razmerju do direktorja javnega zavoda, izvaja svet, ki sklepa pogodbe o zaposlitvi.

52. člen **(sobotno leto)**

Delavcem, ki opravljajo najzahtevnejše umetniške oziroma strokovne naloge s področja dela javnega zavoda, se lahko prizna pravico do poglobljenega usposabljanja in izpopolnjevanja, v skupnem trajanju največ do 12 mesecev, če je to v javnem interesu.

V primeru iz prejšnjega odstavka se delodajalec in delavec dogovorita o uresničevanju te pravice in o prerazporeditvi njegovih delovnih obveznosti.

53. člen **(konkurenčna prepoved)**

Delavci javnega zavoda, ki so v delovnem razmerju za poln delovni čas, ne smejo brez soglasja delodajalca za svoj ali tuj račun opravljati del ali sklepati poslov, ki sodijo v dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen.

Za izdajo soglasja iz prejšnjega odstavka direktorju je pristojen svet javnega zavoda.

Opravljanje del iz prvega odstavka tega člena brez soglasja delodajalca pomeni disciplinsko kršitev obveznosti iz delovnega razmerja.

54. člen **(proste zmogljivosti)**

V primeru, da javni zavod ne more zagotoviti dela delavcem, jih lahko angažira z njihovim soglasjem za določen čas oziroma najdalj za eno leto pri drugem delodajalcu na podlagi spremembe pogodbe o zaposlitvi.

Javni zavod in novi delodajalec medsebojna razmerja in pravice delavca uredita s pogodbo o sodelovanju.

55. člen **(redna odpoved pogodbe o zaposlitvi)**

Delodajalec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas delavcu iz poslovnega razloga na način in pod pogoji, kot jih določa zakon.

Za poslovni razlog se šteje tudi sprejem strateškega načrta javnega zavoda in iz njega izpeljan program dela ter kadrovski načrt, iz katerega izhaja, da delo pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi posameznega delavca ni več potrebno zaradi nezmožnosti delodajalca, da zagotovi glede na sprejete dokumente vsem zaposlenim delavcem delo v polnem oziroma dosedanjem obsegu.

Če delavcu ni mogoče zagotavljati dela za tak obseg delovnega časa, kot je sklenjeno s pogodbo o zaposlitvi, mogoče pa mu je zagotoviti delo v krajšem času, delodajalec ponudi delavcu sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom.

Delavec, ki se mu redno odpove pogodbo o zaposlitvi, ima pravico do ustrezne odpravnine zaradi odpovedi iz poslovnega razloga v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo.

62. člen **(izvajalci kulturnih projektov)**

Za podporo kulturnim projektom lahko konkurirajo pravne osebe, ki niso javni zavodi, oziroma se njihovi kulturni programi ne financirajo kot javni kulturni programi in posamezniki.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko konkurirajo tudi javni zavodi oziroma izvajalci javnih kulturnih programov za kulturne projekte, ki jih financirajo drugi javni financerji.

Izvajalci javnih kulturnih programov in javni zavodi lahko izjemoma pridobijo sredstva od istega financerja tudi za kulturne projekte, ki jih ni bilo mogoče vnaprej načrtovati.

Za izvajalca kulturnega projekta šteje tudi lastnik oziroma upravljavec kulturnega spomenika, ki

pridobi javna sredstva za prenovu in restavriranje njegovih spomeniških lastnosti.

67. člen **(občinski javni zavodi širšega pomena)**

Občini, ki je ustanoviteljica javnega zavoda, ki presega občinski pomen oziroma zadovoljuje tudi potrebe prebivalcev sosednjih občin, in je to v javnem interesu države, se zagotovijo v okviru sistema financiranja občin ustrezna dodatna sredstva.

Javni interes države iz prejšnjega odstavka ugotovi vlada na predlog ministra, potem ko ta dobi pobudo občine iz prejšnjega odstavka.

Na podlagi sklepa vlade iz prejšnjega odstavka se minister in pristojni organ občine dogovorita o višini sredstev države in obsegu obveznosti občine s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za občinske javne kulturne programe širšega pomena.

74. člen **(oddajanje v najem drugim kulturnim izvajalcem)**

Ministrstvo, pristojno za kulturo, oziroma pristojni organ lokalne skupnosti da javno kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe ali kulturne projekte na podlagi javnega razpisa s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko odda javna kulturna infrastruktura v upravljanje oziroma uporabo organizaciji, ki deluje v javnem interesu (80. člen tega zakona), brez javnega razpisa.

nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

75. člen **(obveznosti upravljavcev oziroma uporabnikov javne kulturne infrastrukture)**

Javno kulturno infrastrukturo se daje v upravljanje ali v uporabo izvajalcem kulturnih dejavnosti brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega tekočega vzdrževanja.

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

83. člen **(pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna)**

Samozaposleni v kulturi lahko zaprosijo za pridobitev pravice do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje ter za starševsko varstvo in za zaposlovanje od najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna v primerih, ko njihovo delo pomeni izjemen kulturni

prispevek v zadnjih treh letih ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskih potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če delo samozaposlenega v zadnjih treh letih pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic.

Pravica iz prejšnjega odstavka se podeljuje za tri leta z možnostjo ponovnih podeljevanj.

Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki zaprosi za pravico do plačila prispevkov in je dosegel starost najmanj 50 let ter mu do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitev manjka največ šest let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitev, če se ob izpolnitvi le-teh upokoji. Če se samozaposleni ne upokoji ob izpolnitvi minimalnih pogojev za upokojitev, se mu pravica do plačila prispevkov prizna do dejanske upokojitve.

87. člen **(odločitev o zahtevi)**

O zahtevi za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in priznanju pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnih sredstev odloči minister po posvetovanju s strokovno komisijo iz 20. člena tega zakona s področja delovanja kandidata in Kulturniško zbornico.

Če posameznik istočasno poda zahtevo za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi, minister odloči o obeh vlogah hkrati. V tem primeru se lahko pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje prizna z dnem vpisa v razvid.

Če poda zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposleni, ki je že vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, se mu pravica lahko prizna s prvim dnem naslednjega meseca, ko je vloga popolna.

93. člen **(opredelitev pogodb)**

Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pogodba) je pogodba, ki jo sklene država s pravno osebo oziroma posameznikom (v nadaljnjem besedilu: prejemnik sredstev), ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

Določbe tega zakona o pogodbah se primerno uporabljajo za:

- pogodbe z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo (59. člen),
- pogodbe o financiranju javnih kulturnih dobrin širšega pomena (67. člen),
- pogodbe o občinskem sofinanciranju javnih zavodov države (68. člen),
- pogodbe o financiranju nalog, namenjenih enotnemu izvajanju javne službe (69. člen),
- pogodbe, s katerimi se oddaja v upravljanje ali v uporabo javna kulturna infrastruktura (74. člen).

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, se za pogodbe uporabljajo splošna pravila pogodbenega prava.

Prejemnik sredstev ne sme prenesti pravic in obveznosti iz te pogodbe na tretjo osebo brez pisnega soglasja države.

Določbe tega zakona o pogodbah smiselno uporabljajo tudi lokalne skupnosti ter javne agencije in javni skladi.

95. člen

(trajanje pogodbe)

Pogodba se sklene za določen čas in je lahko tudi večletna. Z njo lahko ministrstvo, pristojno za kulturo, prevzema tudi obveznosti, ki zahtevajo plačilo v prihodnjih letih, če so za ta namen za prvo leto trajanja pogodbe zagotovljena sredstva v proračunu tekočega leta.

Trajanje pogodbe se lahko podaljša s sklenitvijo aneksa k njej, vendar največ do konca leta, v katerem se je iztekel redni pogodbeni rok.

97. člen (sprememba večletnih pogodb)

Če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za kulturo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša kot so bila v letu podpisa pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se večletna pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni.

98. člen (razveza pogodbe v javnem interesu)

Če se v letih po podpisu pogodbe zmanjša obseg sredstev, ki je v državnem proračunu namenjen za kulturo do takšne mere, da izpolnitev pogodbe za financiranje javnega kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoča, se pogodba na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo, razveže.

Prejemnik sredstev mora izvesti tolikšen del programa ali projekta, ki ustreza do razveze prejetim sredstvom v skladu s pogodbo, razen če taka izpolnitev ni smiselna. V tem primeru mora vrniti sredstva, ki jih je prejel in niso bila porabljena za izvršitev dejavnosti oziroma izvedbo programa ali projekta, ki je bil predmet pogodbe.

99. člen (vsebina pogodbe)

S pogodbo se uredijo vsa medsebojna razmerja v zvezi z zagotavljanjem državnih sredstev za financiranje predmeta pogodbe, zlasti pa:

- cilji, ki bodo realizirani v obdobju sklenitve pogodbe zaradi uresničitve namena pogodbe,
- kriteriji, po katerih se bo spremljalo njihovo uresničevanje,
- roki, v katerih morajo biti cilji doseženi,
- obseg, roki in način zagotavljanja sredstev države,
- druga vprašanja medsebojnih razmerij.

100. člen (smiselna uporaba splošnega upravnega postopka)

Kolikor niso vprašanja postopkov javnega razpisa in javnega poziva v tem zakonu drugače urejena, se zanju smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

Odločbe o financiranju javnih kulturnih programov oziroma kulturnih projektov ni dopustno izdati, dokler ni sprejet proračun za leto, v katerem se odločba izdaja.

Postopki za financiranje javnega razpisa in javnega poziva se uporabljajo tudi za lokalne skupnosti, s tem, da pristojnosti ministra izvršuje župan oziroma drug organ, ki je po zakonu pooblaščen zastopati in predstavljati lokalno skupnost.

102. člen (vrsti postopka)

Postopek za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev se izvede kot:

- javni poziv,
- javni razpis.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izjemoma minister izda sklep o financiranju določenega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta brez javnega poziva oziroma javnega razpisa, če se financira iz interventnih sredstev ministrstva in če je neogibno nujno zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju.

Višina interventnih sredstev iz prejšnjega odstavka se določi z letnim proračunom.

104. člen (uvedba postopka)

Postopek se uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa.

Javni poziv oziroma javni razpis objavi ministrstvo, pristojno za kulturo, za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.

Minister sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.

117. člen (odpiranje vlog)

Po poteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog hkrati odpre vse vloge, ki so do tedaj prispele.

Odpiranju vlog sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu.

Minister imenuje izmed uradnikov zaposlenih v ministrstvu, pristojnem za kulturo, eno ali več komisij za odpiranje vlog v postopku izbire kulturnih programov ali projektov.

Za vsako vlogo komisija za odpiranje vlog ugotovi, ali je pravočasna, ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v javnem razpisu določene pogoje (upravičena oseba) in ali je popolna glede na besedilo javnega razpisa.

Vlogo, ki ni pravočasna ali je ni vložila upravičena oseba, minister zavrže s sklepom.

Če je vloga formalno nepopolna, se stranko pozove, da jo dopolni. Stranka mora vlogo dopolniti v petih dneh. Če stranka vloge ne dopolni v zahtevanem roku, minister vlogo zavrže s sklepom.

125. člen
(pooblašćene osebe za nadzor)

Pooblašćene osebe organov iz drugega odstavka 123. člena tega zakona imenuje njihov predstojnik z odločbo, pri čemer ne morejo biti imenovani tisti, ki so sodelovali pri razdeljevanju sredstev javnim zavodom oziroma drugim prejemnikov, ki jih nadzorujejo. Med pooblašćene osebe sodijo po svojem položaju tudi notranji revizorji.